

Berichten uit de Westelijke Binnenstad
Dit blad biedt naast buurtinformatie
een platform waarop lezers hun visie op actuele
zaken kenbaar kunnen maken. Lees ook onze
Webkrant: www.amsterdamwebkrant.nl

Uitgave van
Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael
jaargang 12 nummer 3
juli/augustus 2014

'Tijd om volwassen te worden'
Columnist Rob Malasch wordt in
een open brief met toernige ondertoon
de waarheid gezegd door Kathy Arnold
van actiegroep Red de Rozenstraat 4

Onrust rond begraafplaats
Uitvaartverzorger PC Hooft verkoopt
de onrendabele aula van begraafplaats
Vredenhof. Jordaanbewoners protesteren
met 1450 handtekeningen 8

Jordaan & Gouden Reael

'Bewoners worden dupe van achterstallig onderhoud'

Ymere verkoopt goedkope woningen na opknapbeurt

Woningcorporatie Ymere gaat de komende vijf jaar de bewoners van 180 sociale huurwoningen in het Centrum van Amsterdam herhuisvesten. Zij moeten hun huis uit omdat Ymere 270 sociale huurwoningen en 50 bedrijfsruimten, die in slechte staat verkeren, wil renoveren. Bij de meeste panden moet de fundering worden vernieuwd. Het project kost naar schatting enkele tientallen miljoenen, ongeveer 100 duizend euro per pand. De op te knappen panden liggen verspreid door het hele Centrum.

'Dat geld hebben we niet door de verhuurdersheffing die het kabinet de woningcorporaties heeft opgelegd', zegt woordvoerder Gerbrand Corbee van Ymere. De corporatie financiert het project door 180 van de 270 panden na renovatie te verkopen of te verhuren in de vrije sector. Die woningen zijn bedoeld voor huurders met een middeninkomen, een groep die nu moeilijk een passende woning kan vinden en daarom een sociale huurwoning bezet houdt. De overige 90 panden blijven in de sociale huursector.

Bizar

Huurdersvereniging Centrum en de SP hebben al verontwaardigd gereageerd op het plan van Ymere. Zo liet SP-raadslid Erik Flentge op de site van zijn partij weten dat bewoners op deze manier 'de dupe worden van achterstallig onderhoud van de corporaties'. De SP pleit voor terugkeer van de oorspronkelijke bewoners naar hun opgeknapte woning. 'Renovatie – een wettelijke taak – kan nooit een excuus

zijn om geld binnen te harken door sociale huurwoningen in de verkoop te zetten.' Ook Huurdersvereniging Centrum is zeer kritisch over het plan van Ymere. 'Bij een opknapbeurt tweederde van de huurders hun huis uitzetten en ze hun huis ontnemen is bizar', zei woordvoester Mienke Demirdjian van de huurdersvereniging in Het Parool over dit plan van Ymere. 'We begrijpen ook niet hoe dit kan en hebben het overleg met Ymere opgezegd.'

Volgens de Huurdersvereniging heeft Ymere de bewoners jarenlang in onzekerheid gehouden en het onderhoud aan de betrokken woningen al die tijd verwaarloosd. Bovendien is een deel van de woningen in veel betere staat dan Ymere beweert. Demirdjian: 'Wij willen niet boeten voor het slechte beleid van Ymere in de afgelopen jaren. Wij eisen een terugkeergarantie.' Ymere vindt dat de soep niet zo heet gegeten wordt. Vooral nog is er geen sprake van gedwongen uitzettingen. 'Natuurlijk is het zuur voor de bewoners als zij hun huis moeten verlaten', zegt Corbee. 'Maar wij gaan met de betrokken bewoners in overleg over herhuisvesting.' Volgens Corbee hebben alle betrokken bewoners met een inkomen onder de 50 duizend euro recht op een passende woning in het Centrum tegen een betaalbare huur. Zittende huurders met een hoger inkomen kunnen rekenen op hulp van Ymere bij het vinden van een huurwoning buiten het Centrum of een koopwoning.

Huurverhoging

De huurders die moeten vertrekken in de komende vijf jaar moeten wel rekenen op een forse huurverhoging. De gemiddelde huur van de op te knappen panden bedraagt, volgens Ymere, 235 euro. De huur van een nieuwe sociale huurwoning komt al snel op een bedrag van ruim 500 euro per maand. De sociale woningvoorraad van Ymere vermindert (onder meer door dit project) met 100 woningen per jaar. In 2020 zal Ymere in het Centrum nog 4300 sociale huurwoningen verhuren. Dat is 90 procent van de totale woningvoorraad van de woningcorporatie in dit stadsdeel.

Nico Goebert

Dakloosheid wordt duurder

Met ingang van 1 juli gaan alle daklozen in Amsterdam een eigen bijdrage betalen voor de nachtopvang. Dat wordt in twee stappen ingevoerd. Per 1 juli wordt het bedrag 8,75 euro per nacht, per 1 oktober betaalt men 10 euro. Daarvoor krijgen daklozen een slaapplek, gebruik van toilet en douche, koffie of thee, en eventueel een maaltijd. Een uniform tarief voor alle locaties betekent dat mensen die voorheen geen bijdrage betaalden dat nu wel moeten gaan doen. Mensen die nu drie euro betaalden, worden geconfronteerd met een aanzienlijke verhoging. 'Dat zal wel even wennen zijn', vermoedt de gemeente, die net als de instellingen van mening is dat 10.00 euro een bedrag is dat mensen redelijkerwijs kunnen opbrengen.

Ragtimekoningin Mimi Blais treedt op in Pianola Museum

FOTO WILMA BAKKER

Met trots presenteert het Pianola Museum de onbetwiste koningin van de ragtime: Mimi Blais. Het eerste optreden in Amsterdam van deze grote comédienne van het genre, de pianiste die staande ovaties kreeg in de VS, Canada en België. Een optreden in onze muzieksalon dat u niet mag missen! Donderdag 8 augustus 20.30 uur in het Pianola Museum, Westerstraat 106. Toegang 20 euro. Reserveren (aanbevolen) via: info@pianola.nl of tel. 627 96 24.

Herman Bodt, Zonder titel (2014)

Praten op doek...

Bij Atelier Marline Fritzius aan de Brouwersgracht schilderen en boetseren mensen met afasie, begeleid en geadviseerd door professionele kunstenaars. Na hersenletsel ineens niet meer of alleen nog met veel moeite kunnen spreken, dat heet afasie. 'Je voelt je gevangen, alles wordt anders', zeggen mensen die het meemaken.

Voor ons atelier zoeken wij gastvrouwen en -heren die een ochtend of middag per week willen helpen, vast of op invalsbasis. Koffie zetten, een boodschap doen, mensen uit hun rolstoel helpen. Goede sociale vaardigheden en je bescheiden kunnen opstellen zijn belangrijk. In het atelier heerst een ongedwongen en gezellige sfeer. Er wordt prachtig werk gemaakt.

U kunt voor meer informatie contact opnemen met Hanna, 06-16772396, of kijk op: www.stichtingmarlinefritzius.nl

Festival op thema

Het jaarlijkse Over het IJ Festival is het zomerse theaterfestival van Amsterdam. Het neemt elf dagen bezit van de NDSM-werf en spreidt zich uit langs de oevers van het IJ. Van 3 t/m 13 juli staan jonge talentvolle theatermakers naast bekende namen op diverse spannende locaties. De voorstellingen hebben dit jaar als centraal thema *stad en verstedelijking*. Rondom en in het Festivalhart zijn verschillende mogelijkheden om lekker te eten en te drinken. Voor verdere informatie en kaartverkoop zie: www.overhetij.nl/nl

Johnny ontmoet Shaffy in Het Perron

Op een muzikale reis door twee levens – soms groots, soms heel klein, komen we verschillen, overeenkomsten en ontroerende paradoxen tegen. Johnny Jordaan en Ramses Shaffy: niet voor het eerst samen in één theater, maar wel een eerste ontmoeting op een dieper menselijk niveau.

Met zang van Martin Spee en Hanneke van den Biggelaar. Piano en arrangementen Johan Hoozeboom, advies Kick van der Veer, en geneuzel Luuk Wijmans.

Theater Het Perron,
Egelantiersdwaarsstraat 130,
woensdag 25 juni 21.00 uur, entree 12 euro.
Reserveren gewenst: www.hetperron.nl

Op de voorlichtingsavond stond een maquette van het Frederik Hendrikplantsoen.

Gemeenteraad neemt pas na de zomer een besluit

Komst Singelgrachtgarage Marnix is nog lang niet zeker

De onderwerpen op de voorlichtingsavond over de geplande Singelgrachtgarage Marnix waren de voetgangersentrees, de bomen op het Frederik Hendrikplantsoen en langs de Singelgracht, en de herinrichting van de Frederik Hendrikbuurt. Als je niet beter wist, zou je denken dat de bouw van de onderwatergarage een voldongen feit is, maar het besluit moet nog genomen worden. En het is nog maar de vraag of het krediet van zestig miljoen euro toereikend is om de kosten te dekken.

De voorlichtingsavond over de Singelgrachtgarage werd donderdag 5 juni gehouden in het Cartesius Lyceum aan het Frederik Hendrikplantsoen. Hier werd pijnlijk duidelijk hoe onzorgvuldig de gemeente bij sommige onderdelen van de planning te werk is gegaan. Dankzij bemoeienissen van een aantal buurtbewoners komen er op Marnix- en Nassaukade geen zeven foeilelijke bouwsels voor de overdekte voetgangersentrees, maar slechts twee (met liftvoorziening). De overige zijn geschrapt. Op de plaatsen waar die bouwsels waren gepland komen vier gelijkvloerse trapingangen aan de rand van de kades. Het aantal te kappen bomen is teruggebracht van twintig naar zeven. Tien bomen worden verplaatst naar andere plekken in het plantsoen. Hoe is het toch mogelijk dat een paar bewoners in staat zijn een betere oplossing te bedenken dan een heel leger ambtenaren?

Er zijn al vrij gedetailleerde plannen voor de herinrichting van de straten in de Frederik Hendrikbuurt. Waarom die haast? Pas als de garage klaar is, kunnen in die straten 400 parkeerplaatsen worden opgeheven. Dat is dus naar de verwachting van de gemeente over vijf jaar. De bewoners van de Noord-Jordaan hebben nog geen idee waar in hun buurt 400 parkeerplaatsen gaan verdwijnen. Bij de aanvang van de bouw worden 150 parkeerplaatsen langs de Singelgracht opgeheven, maar waar de gebruikers van die plaatsen hun auto moeten gaan parkeren, is vooralsnog een raadsel. Bij de presentatie van de plannen lijkt de gemeente ervan uit te gaan dat die garage er definitief komt, maar dat is nog bepaald niet zeker!

BIKE CITY

Bloemgracht 68-70, tel. 626 37 21

Fietsverhuur • hijstouw & blok
• onderdelen • sloten • accessoires
klaar-in-één-dag-reparatieservice
AZOR BIKE - DAHON vouwfietsen

Voor reparaties en onderhoud
van alle soorten tweewielers
bakfietsen -transportfietsen

Misleidend

Het gemeentelijke Projectteam Singelgrachtgarage Marnix wekt in zijn publicaties regelmatig de indruk dat de bouw van de garage een voldongen feit is: 'Door de komst van de Singelgrachtgarage (...)'. Dat is onjuist en misleidend. Er is nog lang niet besloten dat deze garage er komt. Wat vaststaat is het kredietbesluit van 60 miljoen euro dat begin 2013 werd genomen. Dat besluit stelt de gemeente in staat om met bepaalde voorbereidingen te beginnen, zoals het opstellen van het Ontwerp Bestemmingsplan, of het conceptcontract met de aannemer. Ook het zogenaamde 'BLVC-overleg' met een aantal buurtbewoners behoort tot die voorbereidingen. Bij dat overleg werden de eisen van de bewoners ten aanzien van Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie vastgelegd om in het aannemerscontract te worden opgenomen.

De gemeente heeft duidelijk gesteld dat niet tot gunning (d.w.z. dat de aannemer met zijn werkzaamheden kan beginnen) zal worden overgegaan voordat er duidelijkheid is over de houdbaarheid van het Bestemmingsplan. Er is dus nog niets definitief besloten. De uiteindelijke beslissing over de bouw van de garage ligt bij de gemeenteraad, die daar past na de zomer over zal beraadslagen. Eerst moet de *Nota van Beantwoording* op alle zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan nog worden gepubliceerd. Zowel deze Nota van Beantwoording als een eventueel groen licht van de gemeenteraad kan aanleiding zijn tot juridische stappen richting Raad van State.

Nieuwe financiële analyse

Al eerder hebben wij een overzicht gemaakt van de ons bekende kostenposten voor dit project. Daar zijn nu nog de kosten bijgekomen voor het verplaatsen van de bomen (per boom enkele tienduizenden euro's). We zetten grote vraagtekens bij de toereikendheid van het krediet om alle kosten te dekken. Omdat we van veel posten de bedragen niet kennen, blijft het grotendeels bij vraagtekens. Daarom hebben wij bij de bestuurscommissies van beide stadsdelen gepleit voor de uitvoering van een nieuwe financiële analyse voordat het definitieve bouwbesluit wordt genomen. Bij de onderhandelingen voor het nieuwe stadsbestuur verklaarde D66: 'Vanaf nu gaan wij reëel begroten want te veel projecten zijn veel duurder gebleken dan voorzien.' We verwachten dat de gemeente zich hieraan houdt.

Arie van Staveren

Vrijspraak exploitant jachthaven Zandhoek

De jachthavenexploitant aan de Zandhoek is in hoger beroep door de rechter vrijgesproken van mishandeling van een buurtgenoot in de zomer van 2009. Het incident, waarbij de toen 71-jarige André de Kuiper letsel opliep, leidde in april 2010 tot een veroordeling van de jachthavenexploitant en zijn zoon door de politierechter. Zij kregen een taakstraf van 100 uur opgelegd of 50 dagen hechtenis. De jachthavenexploitant ging tegen dit vonnis in hoger beroep. Het Gerechtshof vernietigde de eerdere uitspraak van de politierechter en besloot tot vrijpraak. Deze uitspraak is definitief. Er is geen beroep meer mogelijk.

In de uitspraak zegt het Hof het zeer te betreuren voor alle betrokkenen dat de zaak zich zo lang heeft voortgesleept. Dat had in deze zaak niet mogen gebeuren. Voorts stelde het Hof vast dat de verklaring van André de Kuiper op een uitzondering na niet werd bevestigd door andere getuigenverklaringen. De Kuiper is enkele jaren geleden overleden.

Gebrek aan bewijs

De enige uitzondering was een getuige die wel de mishandeling bevestigde, maar niet met zekerheid kon verklaren dat de jachthavenexploitant de dader was. Bij het ontbreken

van ander bewijs kon het Hof tot geen andere uitspraak komen dan vrijspraak bij gebrek aan bewijs. De zoon van de jachthavenexploitant, die aanvankelijk ook tot een taakstraf was veroordeeld, is eveneens vrijgesproken. Hij heeft geprobeerd de ruziënde mannen uit elkaar te halen en heeft daarbij geen strafbaar feit begaan.

Met de vrijspraak is eindelijk een punt gezet achter een affaire die de bewoners van de Zandhoek vijf jaar lang bezig heeft gehouden. Er was langere tijd sprake van gespannen verhoudingen tussen de jachthavenexploitant en een deel van de buurtbewoners, onder wie een aantal getuigen van het incident uit 2009.

Nico Goebert

Toilet op slot

Gelukkig is het prachtig weer, maar wat ik niet begrijp: dat het openbaar toilet van de Noorderspeeltuin op deze mooie dagen op slot is, met als gevolg dat iedereen zijn plas of behoefte tussen de bomen aan de huizenkant doet. Ook het verschonen van luiers is een vast patroon en van handen wasen komt al helemaal niets terecht (allemaal bepaald niet fris). Ook het onderhoud van de speeltuin aan de huizenkant lijkt nergens op. Wilt u dit s.v.p. doorgeven aan de beheerders van de speeltuinen?

Mevrouw T. Molenaar

Jordaan & GoudenReael

- 4 Antwoord Red de Rozenstraat aan columnist Rob Malasch
Eeuwfeest Ons Genoegen
- 5 'Een oud lied' van Kees de Dood
Jordaanmuseum zoekt foto's bewoners
- 6 Feestprogramma Westelijke Eilanden
Hofjes- en Pleinconcerten
- 7 Geen brug te ver met Steintje Assen
- 8 Onrust rond begraafplaats Vredenhof
'Quackreigers' aan de Palmgracht
- 9 Scholen in de Planciusbuurt
Historische gevelreclame
- 10 Kleine reorganisatie Wijkcentrum
- 11 Bioscopen op Haarlemmerstraat en
Haarlemmerdijk
Klein festival op Hollandse Tuin

GUNTERS & MEUSER bv

Al meer dan 188 jaar
DE VAKZAAK IN IJZERWAREN,
HANG EN SLUITWERK, GEREEDSCHAP

in de Jordaan

SPECIALIST IN BEVEILIGINGSARTIKELN

Egelantiersgracht 2-6 Tel. 622 16 66

Stadsdeel helpt bij initiatieven van bewoners

Oud worden doe je het liefst in je eigen buurt

Niet iedere woning is geschikt voor mensen die slecht ter been zijn of op een andere manier te maken hebben met een handicap of een beperking. Sterker nog, in de Jordaan zijn de meeste woningen ongeschikt en dus maken veel mensen die ouder worden zich zorgen over de toekomst. Ze willen het liefst oud worden in hun eigen vertrouwde buurt, maar misschien moeten ze straks wel verhuizen. Dan heb je wel een lift maar zit je niet meer in de Jordaan en misschien moet je ook nog veel meer huur betalen.

Dit is misschien wel het allertaaiste probleem waarmee ik me, samen met mijn collega's Boudewijn Oranje en Jeanine van Pinxteren, de afgelopen jaren bezig heb gehouden. We hebben gesproken met woningbouwcorporaties en zorginstellingen, met de BOJ (Belangengroep Ouderenhuisvesting Jordaan), de OAR (Ouderen Advies Raad) en veel verschillende bewonersinitiatieven. We hebben een werkgroep, de Taskforce Wonen met Zorg, opgericht en daarin onderzoeken we samen met professionals en bewoners wat precies de problemen zijn en proberen we oplossingen te vinden.

Even voorstellen

'Mijn naam is Martin Spee, 53 jaar, en sinds 15 mei ben ik parttime als teamleider werkzaam in Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael.

Ik ben opgegroeid in Amsterdam-West als jongste zoon van een hotelier. Later werd ik onder meer marinier, 'diender' op het roemruchte politiebureau Warmoesstraat, trainer, marketingadviseur, impresario, cosmetica- en wijnimporteur, reclasseringswerker en ondernemer. En nu dus teamleider in deze buurt. In het Welzijn was ik eerder actief als manager in de Dapperbuurt en als teamleider Jeugd & Jongeren in Diemen. Ik ga mijn best doen op een inspirerende en creatieve wijze leiding te geven. Heeft u vragen met betrekking tot het reilen en zeilen van het wijkcentrum of wilt u eens uw licht opsteken of laten schijnen op onze rol in de samenleving en in de buurt? Schroom niet, maar bel of mail mij voor een afspraak, of kom spontaan een bakkie doen.'

Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael
Tel. 7192371, 06-46277832
Claverhuis, Elandsgracht 70
martin@jordaangoudenreael.nl

Meld misstanden in de zorg

Abvakabo FNV heeft een meldpunt geopend voor misstanden in de zorg. Zorgmedewerkers willen goede zorg leveren, maar door onder meer een te hoge werkdruk, te weinig personeel, en een toenemend aantal flexkrachten lukt dat helaas niet altijd.

De vakbond wil inventariseren wat er misgaat in de zorg, om hier in de cao oplossingen voor te realiseren. Mensen die een misstand in de zorg aantreffen of daar slachtoffer van zijn, kunnen dat bij het Meldpunt aangeven: www.fnnvoor zorg.nl. Dat kan ook anoniem.

Veel woningen zijn oud en klein en zitten in monumenten. Dat maakt aanpassingen complex en duur. Zo duur dat je ze daarna eigenlijk niet meer sociaal kunt verhuren. Het stadsdeel wil best meewerken aan aanpassingen van deze woningen, maar wil niet meewerken met volledige sloop en nieuwbouw. Daarvoor zijn de monumenten te waardevol. Er zijn woningen die met liften ontsloten kunnen worden maar liften kosten veel geld. Daarom is er nu een subsidieregeling voor liften.

Gelabeld

Niet alle woningen die voor ouderen geschikt zijn worden ook aan ouderen verhuurd. Daarom zorgen we dat meer woningen *gelabeld* worden voor ouderen. Voor ouderen is het een hele grote beslissing om te verhuizen en daarom laten ze kansen vaak lopen. Daarom gaan we ouderen actiever wijzen op mogelijke woningen. Veel mensen kunnen een hogere huur niet betalen. Daarom maakt de gemeente samen met de

FOTO MINKE WAGENAAR

corporaties afspraken over verhuizen zonder huursprong als ouderen bijvoorbeeld verhuizen naar een toegankelijke woning op de begane grond. Als u daarin geïnteresseerd bent, dan kunt u het beste contact opnemen met uw eigen corporatie.

Er zijn bewonersinitiatieven om zelf voor betaalbare ouderenwoningen te zorgen. Het stadsdeel helpt daarbij. Maar, we weten inmiddels ook dat we op deze manier niet voor iedereen een betaalbare toegankelijke

woning in de eigen buurt kunnen realiseren. Daarom moeten we vooral zorgen dat de zorg in de buurt goed georganiseerd is. Zodat mensen ook thuis kunnen blijven wonen als hun woning misschien iets minder geschikt is. Vooral daarvoor zal ik me de komende jaren inzetten.

Roeland Rengelink,
dagelijks bestuur
Bestuurscommissie Centrum

Yellow Submarine verbannen van Bickerseiland

De vermaarde diversiteit aan vaartuigen in Amsterdam dreigt te verschromen als gevolg van het onbegrijpelijke beleid van gemeentelijk toezichthouder Waternet. Dat valt op te maken uit de strijd om de Gele Onderzeeër van Bickerseiland, eigendom van bewoner Rob Meijer en tot voor kort blikvanger te midden van de andere kleurrijke schepen op de Bickersgracht.

De door Waternet (voorlopig) weggesleepte onderzeeër, een *lookalike* van de *Yellow Submarine* van The Beatles, is inzet geworden van een juridische strijd over de vraag in welke categorie de boot thuishoort. Ook al is het alle partijen duidelijk dat maritiem ondernemer Meijer zich houdt aan de bestaande afspraken met de gemeente.

Rauw randje

Rob Meijer werkt al dertig jaar op de Westelijke Eilanden. Eerst op het Prinseneiland en sinds 21 jaar op het naastgelegen Bickerseiland. Zijn werk, van specialistische aard, betreft buitengewone boten en hun toebehoren. Om dat werk te kunnen doen, pacht hij al sinds de vorige eeuw 35 meter kade en werkruimte aan de Bickersgracht. 'Als je ziet wat voor ongewone boten hier hebben gelegen en nog gaan liggen, begrijp je dat mijn gele onderzeeër helemaal niet zo

bijzonder is. Deze eilanden zijn al eeuwenlang maritiem gebied, waar wonen en werken samengaan. Dat levert nog steeds een beeldbepalend 'rauw randje' op, dat juist één van de aantrekkelijkheden van dit stukje Centrum is.'

'Waternet grijpt nu iedere anonieme klacht aan om mijn werk aan bijzondere boten onmogelijk te maken en gesteund door een onbeperkt budget voor proceskosten de grijze middelmaat als standaard af te dwingen. Alleen maar gemeenschapsgeld dat wordt aangewend ten gunste van het ingezette legertje advocaten.'

De onderzeeër lag binnen de door Meijer gepachte kaderuimte om er een motor in te bouwen. 'Na twee anonieme klachten heb ik hem onder druk van Waternet moeten verplaatsen zolang die motor niet is geïnstalleerd. Het is de wereld op z'n kop, te vergelijken met een

garage voor autoreparatie waar alleen auto's mogen staan die ergens anders zijn gerepareerd', zegt Meijer lachend. 'Dat kan toch helmaal niet.' Daarom stelt hij alles in het werk om de gele onderzeeër terug te halen naar Bickerseiland en af te bouwen als unieke varende feestruimte.

Stripverhaal

Afgezien van de twee anonieme klachten over de *kleur* van de boot, schijnen de meeste eilandbewoners de terugkeer van de *Yellow Submarine* toe te juichen. 'Ik vind hem mooier dan die wereldberoemde 15 meter hoge bad-eend van kunstenaar Florentijn Hofman', zegt een bewoonster. 'Als ik 's morgens de gordijnen open schoof, schoot ik altijd in de lach bij het zien van die onderzeeër, die uit een stripverhaal geknipt leek. Nu hij weg is, is de gracht wat grijzer geworden.'

Martin Pluimers

ADVOCATENKANTOOR

Seegers & Lebouille

Met problemen op het gebied van huur van woon- en bedrijfsruimte, werk en ontslag, uitkeringen, verblijfsvergunningen, huwelijk en echtscheiding, letselschade en strafrecht kunt u bij ons terecht.

Juridisch advies uitsluitend na telefonische afspraak

ADVOCATENKANTOOR

Seegers & Lebouille

Egelantiersgracht 576
1015 RR Amsterdam

tel.: 420 08 88, fax: 638 30 22
advocaten@seegers-lebouille.nl

FOTO MARTIN PLUIMERS

Maritiem ondernemer Rob Meijer met een schaalmodel van de Yellow Submarine

Red de Rozenstraat antwoordt Rob Malasch

‘Kom op Rob, een beetje gevoel voor proporties’

Beste Rob Malasch, jouw stuk in de vorige buurtkrant Jordaan&GoudenReael liet drie dingen zien: 1) Je hebt geen flauw idee van wat Red de Rozenstraat is, 2) Jouw grip op de feiten is volledig afwezig, en 3) Jouw vriendjespolitiek kan consequenties hebben voor deze buurt.

Jarenlang heb ik geruchten aangehoord over de komst van een zeer ongewenst hotel in mijn straat. In het nieuwe bestemmingsplan voor het Centrum stond, dat er geen hotels meer zouden komen. Toch bleven de geruchten aanhouden. Die konden niet worden bevestigd, want het stadsdeel deed er geheimzinnig over, het COC liet na de verkoop iedere vraag onbeantwoord, en ook Ymere hield zijn mond dicht, ook als het erom ging wie de werkelijke eigenaar van de grond was. Zelfs sommige leden van de Commissie Bouwen en Wonen konden geen inzage in de plannen krijgen. Deze instanties durven het woord ‘sociaal’ in de mond te nemen, maar laten heel goed zien dat ‘sociaal’ alleen wordt gebruikt als het om hen gaat, en niet om de consequenties van hun acties en hun beslissingen over anderen.

Doorgestoken kaart

Ik kon me als buurtbewoonster tot niemand wenden, want ik werd door alle instanties buitengesloten. Nergens was er een plaats of

platform waar mijn mening hierover werd gevraagd. Want het feit is, dat hier op heel slinkse wijze een hotel moest en zou komen. Over de rug van een peuterspeelzaal zou een beslissing voor de hele buurt worden genomen. Van een democratische en kloppende procedure was geen sprake. Vorig jaar heb jij zelf in deze buurtkrant bevestigd dat de komst van dat hotel doorgestoken kaart is.

Daarom heb ik iets meer dan een jaar geleden samen met Peuterspeelzaal Rozenstraat en een paar straatbewoners de actiegroep Red de Rozenstraat opgericht. Al vanaf het begin kwam de aandacht op de peuterspeelzaal en de speeltuin te liggen: een klein, honderd jaar oud en zeldzaam stuk openbaar groen in de binnenstad. Maar voor mij was ook de straat belangrijk. Vandaar dat we voor een gezamenlijke ‘opzomering’ zorgden met de speeltuin en de Laurierhof. Tijdens de Open Tuinendag in 2013 kwam het Rozenkoor zingen in verschillende tuinen in de straat. (Ze

zouden dit jaar weer komen, maar nu vielen de Open Tuinendagen samen met hun optredens in Dublin.) Ik had vorig jaar ook een straatbarbecue aan het eind van de zomer in gedachten, maar dat plan was op dat moment helaas te ambitieus.

Agressieve woorden

Vanaf die tijd zijn wij heel stil geweest, voornamelijk omdat de bij de peuterspeelzaal betrokken ouders voor een moeilijke keus stonden: wel of niet met de speelzaal naar de Oude-Kerkbuurt te gaan. (Ik verwachtte eigenlijk dat ze wel zouden gaan. Maar daarmee was Red de Rozenstraat nog niet weg geweest, hoor!) Het was winter en we hadden het druk met veel andere dingen. Totdat de buurtkrant ons om een update vroeg. Tegelijk met die update stond jouw commentaar op onze actiegroep in de krant. In eerste instantie moest ik lachen en dacht: ‘Wat je zegt ben je zelf.’ Want nooit in alle teksten die wij hebben geleverd hebben wij zo’n overdaad aan negatieve en agressieve woorden gebruikt: jarenlang gelamenteer, gewauwel-gehalte, grote ego’s, misselijk, hysterisch, jengelen, krijsen, blèren (hoewel met fragiele ruggetjes), ergerlijke PvdA-argumentatie, wanhopig, demagogie (dit laatste zocht ik nog even op: gedrag waarbij je iemand of een menigte ophitst met mooie praatjes en overtuigt van een onwaarheid).

Je beschuldigt ons van dingen die helemaal niet waar zijn en de details zijn zo fout dat ik drie pagina’s nodig zou hebben om ze allemaal recht te zetten. Eén beschuldiging, die kwalijk is en naar smaadt neigt, vond ik bijzonder interessant: wij zouden de vermeende ontwikkelaar ‘maffioos’ hebben genoemd. Het was de eerste keer dat ik het hoorde, maar nu je het zelf zegt zou het kunnen verklaren wie die knokploegachtige mannen waren die de spandoeken en de foto’s van de kinderen aan het hek van de peuterspeelzaal hebben vernield. Verwerpelijk zijn niet zozeer de loze kreten waarmee je ons probeert tot moes te slaan, maar de contrasten die je gebruikt om gelijk te krijgen.

BBBinnenstad gaat door!

Sinds december 2013 bestaat de stichting **Bewoners&BuurtbelangenBinnenstad (BBB)**. Het doel van de stichting is de belangen van bewoners in Amsterdam Centrum meer stem te geven dan, naar de mening van velen, tot nu toe in het stadsdeel Centrum het geval was.

Er is een poging gedaan om een zetel te krijgen in de nieuwe Bestuurscommissie Centrum. Helaas is dit niet gelukt, maar de vele stemmen die werden uitgebracht op BBBinnenstad sterken ons wel in de gedachte dat er behoefte is aan een niet-politiek gebonden platform, waar de bewoners van Amsterdam Centrum terecht kunnen met buurtgebonden problemen.

De eerste stap die de stichting wil nemen is een database in te richten waarin opgedane ervaringen met en aanpak van buurtgebonden problemen worden gerubriceerd. Deze database zal voor een ieder toegankelijk zijn

Trendy mandje

‘Het is volop Lente’, en opeens staan niet de tulpen maar de hedonisten met een *Peter Pan-syndroom* in volle bloei. Sorry Rob, maar we kunnen niet allemaal *hip*, *trendy* en *jong* zijn – vooral *jong*. Op een gegeven moment wordt het tijd om volwassen te worden, minder egocentrisch, minder narcistisch, en zul je rekening moeten houden met de wereld of de buurt om je heen. Zelfs als je tijd noch fut hebt om iets aan die omgeving te doen. We zitten midden in een verschrikkelijke economische crisis. De werkloosheid neemt toe, één op de vier kinderen in Amsterdam groeit in armoede op, drie bejaardentehuizen in het Centrum gaan zeer binnenkort dicht, de huren rijzen de pan uit, enzovoort. Alles in deze stad moet – juist onder leiding van de PvdA – wijken voor toerisme, met al onze economische, sociale en culturele eieren in één *trendy* mandje gestopt, alsof we een derdewereldland zijn, onder curatele van het IMF. Neem bijvoorbeeld dat lelijke transformatorhuisje op de Elandsgracht. Het is voor velen niet eens zo erg dat het weg moet, maar het gaat om de manier waarop. Ik zou misschien eens een keer naar die *trendy hotspot* onder de parkeergarage willen, als die er ooit komt. Maar dan denk ik ook wel aan het gemak waarmee de etensresten door-gesluisd kunnen worden naar de ernaast gelegen voedselbank, waar honderden huishoudens elke week genoodzaakt zijn hun eten te halen.

Kom op Rob, een beetje gevoel voor proporties! Moeten we in extase rondhuppelen om een legendarisch, wonderlijk, nog niet bestaand restaurant voor de incrowd-metbootjes? Terwijl een kleine, net bestaande actiegroep (voor rust in de straat en een correcte behandeling door de lokale overheid) en een groepje peuters venijnig afgeschilderd worden als de grootste vijanden van de buurt? En dat alles omwille van een jong, vooral *jong*, vrindje dat misschien een masterplan voor een homotel misloopt? Seriously?

Groetjes, Kathy Arnold

Documentaire over Koekjesbrug bij jeugdtheater de Krakeling

Al meer dan honderd jaar verbindt de Koekjesbrug het Centrum met stadsdeel West. In die tijd hebben ontelbaar veel Amsterdammers over de brug gelopen. Documentairemaker Liesbeth van den Bosch volgde ruim een jaar lang een aantal regelmatige gebruikers van de brug en legde daarbij ook ontwikkelingen in hun persoonlijke leven vast.

De Makroon

Op het terrein van het voormalige Bernardus zijn de werkzaamheden voor de aanleg van de ondergrondse garage voor verzorgingshuis De Makroon in volle gang.

Zo volgen we actrice Mira van der Lubbe tijdens repetities in jeugdtheater de Krakeling en de première van *De Storm*, vieren we de Wereldkoekjesdag op de brug met die opmerkelijke naam, zien we beelden van de verbouwing van het geboortehuis van Beatrijs Smulders, en leven we mee met de verhuizing van de 140 bewoners van verzorgingshuis Bernardus.

Greet Hofmans

Ook andere memorabele bruggebruikers uit het verleden komen we in de documentaire tegen, zoals journalist en columnist van de *Volkskrant* Martin Bril en de ongeletterde gebedsgenezers Greet Hofmans, die in de jaren vijftig zoveel invloed had op koningin Juliana dat het voortbestaan van de monarchie erdoor op de tocht kwam te staan. Hofmans hield haar drukbezochte spreekuur in Bosboom Toussaintstraat 3, net aan de overkant van de Koekjesbrug.

In de documentaire vervaecht Liesbeth van den Bosch archiefmateriaal met hedendaagse beelden en ontwikkelingen. Daardoor lijkt de film het verleden nog dichterbij te brengen.

U kunt een gratis kaartje voor de documentaire reserveren bij de kassa van de Krakeling, tel. 020-6245123 of via kassa@krakeling.nl, Nieuwe Passeerdersstraat 2.

Nieuw hotel op de Elandsgracht

Op de plaats van het oude Edison Theater, dat jarenlang als bedrijfsruimte werd gebruikt, komt een nieuw hotel. Kampman Architecten maakte een ontwerp. In samenspraak met de

gemeente is gekozen voor een ontwerp met een moderne uitstraling dat past in het huidige gevelbeeld. De grondwerkzaamheden en de bouw van de kelder zijn intussen gestart.

'Een oud lied' van Kees de Dood

Geen geboren en getogen Jordanees, maar wel een schrijver die zijn roman *Een oud lied* laat spelen in de Jordaan. Cornelis (Kees) de Dood (1892-1965) was filosoof, journalist en auteur. Onder eigen naam en onder de schrijversnaam Per Olafson publiceerde hij een aantal romans.

Kees de Dood vertaalde Engelse en Duitse boeken en vertaalde – of werkte mee aan vertalingen van – Nederlandse boeken in het Engels. Na een werkzame periode als journalist en gemeentepoliticus is hij broodschrijver geworden. Hij was getrouwd met de danseres Florrie Rodrigo, artiestennaam van Flora Juda Rodriguez (1893-1996).

De Trappert

De roman *Een oud lied* speelt vanaf de eerste bladzijde nadrukkelijk in de Jordaan. Door het gewone volk, de echte Jordaners, wordt plat gesproken. Lief en leed, feesten en volksgebruiken typisch voor deze buurt komen uitgebreid aan bod. Daarmee voegt Kees de Dood zich in de rij van Jordanese schrijvers. De roman speelt aan het einde van de negentiende eeuw. De hoofdpersoon is de dan jonge dokter Alfred Valkenberg, in veler ogen een nieuwlichter, die zijn visites niet per koets maakt, maar op een rijwiel, 'op een ding waar-

Kees de Dood (1892-1965) publiceerde ook onder de naam Per Olafson

op alleen roekeloze waaghalzen en blufferige nieuwlichterige krant- en snelheidvereerders op rondreden!' Dat bezorgde hem de bijnaam *de Trappert*. Tegenover hem staat de bejaarde en beminde dokter Van der Plas, bijgenaamd *de Sloffendokter*, een vertegenwoordiger van het oude.

De roman opent met een heftig ongeluk op de Prinsengracht ter hoogte van de Reesluis, waar een met twee paarden gespannen bierwagen een café binnendendert en daar grote ravage aanricht, waarbij een dode en enkele gewonden vallen. De kroegbaas laat beide dokters roepen, maar alleen de nieuwlichter komt, de oude heeft – heel veelzeggend – geen tijd. De jonge dokter treedt vakkundig en doortastend op, tot ongenoegen van de aanwezigen die in al zijn doen en laten nutteloze nieuwlichterij zien. Zelfs de moderne stethoscoop kan in hun ogen geen genade vinden, want het is 'niet zo'n degelijken houten trechter als de Sloffendokter gebruikte'. Maar in de loop van het verhaal zal de jonge held steeds meer mensen voor zich winnen. Zijn moderne medische en hygiënische inzichten zorgen uiteindelijk voor een doorbraak.

Behoorlijk werkman

Het oude lied is een socialistische roman. De jonge dokter is niet alleen een modern medicus, maar ook een idealist. Een van zijn trouwe aanhangers wordt de mismaakte Manke Bram, de 'vooruitstrevende straatpoliticus', want hij is straatcolporteur van *Recht voor allen* van Domela Nieuwenhuis. Normaal werk kon hij niet verrichten want 'Manke Bram had van een hersenziekte, in zijn eerste jeugd doormaakt, een gaparalyseerd rechterbeen, een lammen rechterarm en een in elkaar gewrongen rechterhand overgehouden, gebreken die hem belet hadden een behoorlijk werkman te worden.' Voor wie de Jordaan niet zo goed kent, geeft de schrijver op bladzijde 31 een extra topografische toelichting: 'Ter opheldering van deze plaatsaanduiding zij voor den niet-deskundige opgemerkt, dat de Jordaanse uitspraak van

Florrie Rodrigo, vrouw van de auteur, door Gerrit van der Veen (1936)

het woord laurier niet is het welluidend 'lauer' van den zangerigen Bellamy, maar het onwelluidende 'lauwelier' van den onmuzikalen en lui-tongigen Johannes Kaldewijn [een van de figuren uit de roman, J.B.] en al zijn buurtgenoten. Bovendien heet de Lijnbaansgracht in het Jordaans nog heden de 'Baan-gracht'.'

Dit citaat zegt ook iets over de negatieve kijk op het Jordaanse plat. In een voetnoot legt de schrijver uit dat de vroedvrouw Juffrouw Seitz, uit de Nieuwe Leliestraat, met 'Ik bin niet teervan-conflexie' bedoelde 'teer van complexie'. Hij vraagt zich af: 'Hoe zou deze uitdrukking in de Jordaanse taal ingang hebben gevonden en stand gehouden tot op den huidige dag?'

In zwijm

Bijzonder aardig om te lezen is wat het niet zwakke gestel van Juffrouw Seitz moest uit-

staan bij het uitkleden van een kraamvrouw: 'Ze had onder d'r jak eerst een gebreide borstrok, en toe een lang flanel en toe een onderlijfie van gebreje wol en toe weer een flanel en toe een linnen hemd en dááronder nog een baaiehemd. En zes rokken had ze an en twee dikke wollen broeken.' Ze valt in zwijm door de overweldigende stank die uit deze ongewassen klerenhoop opstijgt en mist de bevalling, die ondanks alles vlekkeloos verloopt. Deze scène wordt ingeleid door de auteur met: 'Hier moet eigenlijk voortijdig het verhaal worden geplaatst van de twee en veertigjarige Jordaanvrouw, die in Maart 1891 van een kind werd verlost door de welbekende vroedvrouw juffrouw Seitz (wat in de Jordaan natuurlijk 'Seist' werd uitgesproken).' Zo'n opmerking wekt de indruk dat Kees de Dood in zijn roman stof verwerkt heeft uit negentiende-eeuwse medische verslagen. Een vermoeden dat ook bevestigd wordt door het feit dat hij de jonge moderne dokter zijn afschuw laat uitspreken over de zogenaamde 'Boldootwagen'. Fictie en realiteit wisselen elkaar af. De schrijver heeft zich behoorlijk gedocumenteerd en weet veel interessants te vertellen over vroegere volksgebruiken.

Het taalgebruik van de Jordaners is bij De Dood vooral platte spreektaal. Ruw en ordinair horen onontwikkelde, achtergestelde volksmensen te praten. Het is geen echt Jordanees. In een eerdere in Limburg spelende roman had de schrijver al eens een mislukte poging gewaagd dialect te gebruiken. De hierboven gegeven citaten laten ook zien dat de stijl van dit boek, zelfs voor de tijd waarin het verscheen, nogal gedateerd is. Toch laat Een oud lied zich nog heel goed lezen, en dan vooral als tijdsdocument.

Jan Berns

Lange Siewerszgang (Willemsstraat 86 t/m 90) rond 1912. Historicus Hans Brandenburg ontdekte dat deze is vernoemd naar Sijvert Reijnertsz (geboren ca. 1576), een schuitenvoerder die zelf in de gang heeft gewoond.

Jordaanmuseum zoekt foto's van gangenbewoners

Vrijwel alle voorouders van Jordanezen hebben in gangen gewoond. Historici doken voor het Jordaanmuseum in de archieven en ontdekten dat eeuwenlang een meerderheid van Jordaanbewoners in gangen woonde. Op dinsdag 9 september vertelt Mieke Krijger hier meer over in haar lezing *Het Gangenproject* in de serie Oude Houthaven-lezingen bij Café Westerdok.

In 1775 waren er in de Willemsstraat in totaal 57 gangen. Tussen de tegenwoordige huisnummers 22 en 110 bevonden zich 42 panden, waarvan 83 procent inpandig. Slechts 17 procent stond dus aan de straat! Een opmerkelijke conclusie die in één klap duidelijk maakt hoe anders het dagelijks leven in de Jordaan geweest moet zijn. Doel van *Het Gangenproject* is informatie over dat dagelijks leven en die cultuur te verzamelen en toegankelijk te maken. Tussen Willemsstraat 22 en 110 bevonden zich zes gangen: de Schiemakers Gang, de Wijde Gang, de Kaas en Brood Gang, de Lobbetjes

Eeuwfeest van Ons Genoegen

Wat was het een geweldig feest, de viering van het honderdjarig jubileum van Ons Genoegen! Roeland Rengelink opende dit eeuwfeest voor leden en vrijwilligers van de vereniging. Het ging allemaal precies zoals het was bedoeld. Kinderen van nu ontmoetten kinderen van zestig jaar geleden: oudgedienden die vroeger speelden in de drumband of het orkest van de speeltuinvereniging, die deelnamen aan de vele clubjes of mee waren geweest met een zomerkamp. Het 'weet je nog?' en 'hoe gaat het eigenlijk met...?' waren niet van de lucht. Er werd gedanst, muziek gemaakt en gezongen. Op het jubileumfeest bleek hoe inspirerend Ons Genoegen voor velen nog altijd is.

Anneke van de Meene

Kunstroute zoekt nieuw bestuur

De oudste *Open Atelierroute* van Nederland zoekt nieuwe bestuursleden. Doreen Canne Meijer, de huidige coördinator van Open Ateliers Westelijke Eilanden, vindt dat het tijd is om als bestuur het stokje door te geven. Elf jaar lang coördineerde zij de atelierroute met enthousiasme, geduld en humor. 'Vooral die laatste twee zijn een absolute vereiste.'

Het bestuur van Open Ateliers Westelijke Eilanden bestaat uit een voorzitter, secretaris, coördinator, penningmeester, een kunstenaar en een webmaster.

Naar alle kunstenaars op de Westelijke Eilanden is een e-mail met functieomschrijving uit-

gegaan. Geïnteresseerden kunnen tot september reageren.

Het nieuw te vormen bestuur staat voor de uitdagende taak om de Open Ateliers Westelijke Eilanden voort te zetten op een wijze die past in een snel veranderende tijd. Doreen Canne Meijer: 'Bedenk daarbij ook dat wij als bestuur zo lang ons werk hebben kunnen doen omdat wij een leuke club vormden. Dat komt niet alleen de samenwerking ten goede, maar ook de sfeer tijdens de vergaderingen.'

Kandidaat-bestuurders kunnen mailen naar: amsterdam.doreen@gmail.com of secretariaat@oawe.nl

Hofjes- en Pleinconcerten in de Jordaan

De Werkgroep Kunst en Cultuur voor Jordaan en Gouden Reel organiseert hofjes- en pleinconcerten in deze buurten van de westelijke binnenstad. De concerten worden op zondagmiddag gehouden in diverse hofjes en op pleintjes. Ze zijn gratis toegankelijk, beginnen om 15.00 uur en duren circa een uur, zonder pauze. In totaal zijn er 7 à 8 concerten in de zomerperiode. Er zijn ongeveer 100 zitplaatsen, en de concerten zijn rolstoeltoegankelijk. Helaas is er meestal geen toilet aanwezig. Bij slecht weer wordt uitgeweken naar een binnenlocatie.

In samenwerking met de Stichting Noorderkerkconcerten organiseert de werkgroep jaarlijks op 4 mei het dodenherdenkingsconcert in de Noorderkerk. In deze kerk wordt in augustus of september ook het slotconcert van de reeks Hofjes- en Pleinconcerten gehouden.

Historische locaties

Werkgroep Kunst & Cultuur bestaat uit enthousiaste vrijwilligers. Ze vaart onder de vlag van Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reel en ontvangt elk jaar een kleine subsidie van stadsdeel Centrum. Alle concerten worden gegeven op historische locaties in de binnenstad, de musici krijgen een geringe vergoeding. De gratis toegankelijke concerten zijn bedoeld voor een zo breed mogelijk publiek van buurtbewoners, maar ook voor passanten. Er wordt zeer gevarieerde muziek aangeboden, van klassieke muziek (o.a. de Amsterdamse Bachvereniging) tot zigeunermuziek, rock, jazz en swing. In het voor- en najaar wordt er eens per maand een concert georganiseerd in het Claverhuis aan de Elandsgracht. Daarover verschijnen aparte flyers.

De vrijwilligers van de werkgroep zullen u met open armen ontvangen en zij hopen dat u ten volle zult genieten van deze muzikale geschenken!

ZOMERPROGRAMMA

Amsterdamse Bachvereniging

Een gemengd oratoriumkoor met 50-60 enthousiaste zangers en zangeressen van uiteenlopende leeftijd. De Amsterdamse Bachvereniging bestaat inmiddels 45 jaar en wordt sinds januari 2008 met succes geleid door Alina Sokolova. Behalve (uiteraard) werk van J.S. Bach, voert het koor ook werken uit van onder anderen Mozart, Rossini en Bruckner.
Zondag 29 juni, 15.00 uur, Looiershof, Passeerdersstraat 16-18

De Benonies

Feestprogramma 400 jaar Westelijke Eilanden

De viering van 400 jaar Westelijke Eilanden gaat op zaterdag 28 juni van start met een groot feest op het Bickerseiland. Op het Hendrik Jonkerplein voor café-restaurant 't Blaauwhoofd spreekt de speciaal voor deze gelegenheid in 17de-eeuwse kledij gestoken Heer Bicker een welkomstwoord.

Vervolgens is het woord aan Jan Witte, de dichter van de Eilanden, die voordraagt uit eigen werk. Op het programma staan verder muzikale optredens van troubadour Chris Teunissen, Club Mahagonny met opera en songs, en La Sirène met *Liefde en Weemoed*.

Naald en Kraak nemen ons swingend mee terug naar de jaren '50 en '60, Casa Sevillanas confronteert het publiek met vurig Spaans temperament, en Johnny & the Gangsters maken duidelijk wat er nu eigenlijk met hot rock & pop wordt bedoeld.

Het startfeest op het Hendrik Jonkerplein luidt een jubileumjaar in met veel culturele activiteiten. Het feestjaar wordt mede mogelijk gemaakt door sponsoring van veel grote en kleine bedrijven en organisaties op en rond de Westelijke Eilanden, en van stadsdeel Centrum.

Hendrik Jonkerplein, zaterdag 28 juni van 18.30 tot 23.00 uur. Meer over het feestjaar vindt u op www.400jaarwe.nl. U kunt ook contact opnemen met de organisatie: galeriemoon@hotmail.com.

STADSARCHIEF AMSTERDAM

De Benonies

Een kwaliteitsorkestje met een bijzonder, gevarieerd en vooral Italiaans repertoire, zoals de muziek die Nino Rota schreef voor films van Fellini. De muziek van De Benonies is afwisselend vrolijk en melancholiek, swingend en melodieus. De bezetting van De Benonies is fluit, klarinet, saxofoon, gitaar, contrabas, slagwerk en zang.

Zondag 13 juli, 15.00 uur, Madelievenplein, Madelievenstraat/Anjelijsstraat

Laurens Moreno Quartet

Echte Hongaarse zigeunermuziek op viool, altviool, contrabas en cymbaal. Het repertoire van het Laurens Moreno Quartet is enorm en onuitputtelijk en doet recht aan de muzikale veelzijdigheid van het ensemble. Zo hoort u romantische walsen, meeslepende nótas en vrolijke csárdassen uit landen als Rusland en Roemenië. Componisten als Brahms en Django Reinhardt tekenden voor de muziek.

Zondag 27 juli, 15.00 uur, Rozenhofje, Rozengracht 147-181

Dividivi3

Een jong blazerstrio bestaande uit Rieneke Brink (fluit), Paloma de Beer (hobo) en Jesse

Dividivi3

Faber (klarinet). Dividivi3 speelt voornamelijk klassieke muziek, maar maakt ook graag uitstapjes naar andere muziekstijlen. Omdat de stukken die zij uitzoeken meestal niet geschreven zijn voor de instrumenten waarop ze spelen, maken ze daar eigen arrangementen van. Daarmee vestigen zij ook de aandacht op de veelzijdigheid van hun instrumentarium.
Zondag 10 augustus, 15.00 uur, Concordia, Westerstraat 221-289

Muziek Buiten De Concertzaal

Dit jaar wordt de reeks Hofjes- en Pleinconcerten afgesloten door Stichting Muziek Buiten De Concertzaal. Deze groep jonge talentvolle musici brengt kamermuziek op originele locaties in een vrije atmosfeer, waarin een optimale wisselwerking kan ontstaan tussen musici en publiek.

Deze middag hoort u onder anderen pianist Jeroen Sarphati, violiste Myrthe Helder en cellist Leonard Besseling. Mogelijk sluit ook de bekende tenor Morschi Franz zich bij het gezelschap aan. Wij hopen dat u met volle teugen zult genieten van dit laatste concert in de reeks Hofjes- en Pleinconcerten van het zomerseizoen.
Zaterdag 23 augustus, 14.00 uur, Noorderkerk, Noordermarkt

Theo Weisscher, Werkgroep Kunst & Cultuur

Steun ons. Word collectant.

Collecteweek 14 t/m 20 september 2014.

NIERSTICHTING

Leven gaat voor.

Rob Malasch

Geen brug te ver

Wie wordt er nou niet depressief bij alsmaar dat mooie weer? De dagen worden godzijdank alweer korter en de mooie zomer mag nog eventjes stralen voordat hij zienderogen aftakelt tot een waterig herfstbriesje. Eerst gaat de hele Jordaan-Zuid nog op vakantie naar Bakkum en de Oeverlanden, of – *of all places* – op naar Zandvoort. Maar zover zijn we nog lang niet. De zomer van 2014 wordt er misschien wel eentje om nooit te vergeten.

Steintje Assen-Exman

Buurt & Bickels De mores van Amsterdam

Wanneer je wieg wordt omgeven door een wereldoorlog, moet je mazzel hebben met je moeder. Bickel Maria weet dat als geen ander. Vanaf haar geboorte in Amsterdam, in de hongerwinter van 1944, was niets meer vanzelfsprekend. Maar haar goedgehumtste onverzettelijkheid is altijd gebleven – zo moeder zo dochter.

Na een lange zoektocht naar rust en ritme is Maria nu omringd door de vrede van Bickerseiland. ‘Ik heb hier mijn thuis gevonden,

Alvast geen gebrek aan zonnige dagen. Het laatste Holland Festival van directeur Pierre Audi is alweer bijna voorbij. Voetbalminnend Nederland blijkt verbaasd enthousiast dat onze jongens nog steeds in de race zijn. D66 slaagde erin om niet alleen een buurt-café te openen in de Hazenstraat, maar ook nog een stadsbestuur te formeren in deze hitsige tijden. Met onder meer een wethouder Kunst & Cultuur die geen dom blondje zal blijken. Na een hoop vrouwelijke kneusjes eindelijk een daadkrachtige dame, die weet waar ze het over heeft. Haar naam is Kasja Ollongren.

Onze Kasja is half Zweeds, moeder van twee kinderen en getrouwd met een vriendin. Op papier dus een *power woman* van jewelste. Een soort van Hillary Clinton van de grachtengordel. Ik hoor Jantje Paternotte nu al in de wandelgangen van de Stopera aan Kasja beteuterd bidden & smeken wanneer het nou eens echt afgelopen mag zijn met die verdomde jaarlijkse *Canal Parade*, en of die stichting Gay Care ten faveure van onder meer seniele homofielen alsnog met het lauwe badwater weggespoeld mag worden... Zou Paternotte een schijn van kans hebben? Amsterdam is er voor iedereen. Maar is D66 er voor de Jordaan?

Stapelmesjokke

Nu even iets heel anders. Het wordt echt de hoogste tijd om die andere *power woman*, de Hillary Clinton van de Lauriergracht, in het zonnetje te zetten. Haar naam is Steintje Marjanne Assen-Exman. Steintje is al 52 jaar gelukkig getrouwd met haar George, die afkomstig is uit Kattenburg. George: ‘Tot mijn pensionering ben ik brandweerman geweest, en daarvoor was ik zeeman op de wilde vaart. Steintje ben ik tegen het lijf gelopen op haar vijftiende en

een fijne gelijkvloerse woning te midden van kleurrijke mensen.’

Maria woont nu een kleine 25 jaar op het eiland. Ze heeft hier een zoon en twee dochters opgevoed. Hun aanwezigheid is onder meer op te maken uit een klein woud aan *Tiffany* glas-in-loodlampen, geschenken van haar dochter die in de VS woont. Maria heeft zelf begin jaren ‘70 ook in Amerika gewoond – alweer: zo moeder zo dochter.

Zij herinnert zich: ‘Een machtige tijd natuurlijk, ook modellenwerk gedaan, maar ik ging de Amsterdamse *mores* erg missen tussen die zogenaamd beleefde Amerikanen in van die uitgestorven buitenwijken. In die periode ben ik verslingerd geraakt aan de boeken van thrill

Getrouwd uit het ouderlijk huis...

was meteen helemaal stapelmesjokke van d'r. Maar haar moeder zei: ‘Wegwezen! Kom jij over een jaartje of zo maar terug.’ Precies een jaar later stond ik weer op de stoep van Lauriergracht 110. We zijn uit dit ouderlijk huis getrouwd en wonen er nu nog steeds.’

Na 25 jaar is onze Steintje helaas gestopt met het bijhouden en verzorgen van de bloembakken aan brug no. 1986-101 over de Lauriergracht. ‘Het werd me echt teveel...’ Het lijkt voor de buitenstaander misschien een sinecure, maar wat voorbijgangers al-

lerauteur Robert Ludlum, ik heb ze allemaal’, zegt ze met een brede lach. Na Amerika belandde Maria in Almere, en weer begon alles op elkaar te lijken. ‘De kinderen gingen in Amsterdam naar school, zo hield ik godzijdank nog contact met de stad.’ Via woningruil vond zij uiteindelijk haar stek op Bickerseiland. ‘Het is goed zo.’

Op een kastje in de woonkamer staat een porseleinen beeld van twee vrouwen die vol eerbied een rode, lichtgevende bol voor zich uitdragen, symbool voor het moederschap. ‘Op Bickerseiland heb ik mijn haven gevonden’, zegt Maria. ‘Ik ga hier nooit meer weg.’

Woord en beeld
Martin Plumers

lemaal aan afval in bloembakken gooien is bijna onverklaarbaar. Ik wil natuurlijk meteen weten van wat en hoe en hoeveel... van *dirt* kan ik geen genoeg krijgen. Maar zij zegt: Ik ga jou niet aan je neus hangen wie hier op de gracht al die rotzooi veroorzaakt.’

‘Dat stoppen met het verzorgen van de bloembakken valt samen met het remigreren uit Spanje, waar we ook 25 jaar hebben gewoond. Vooral in de winters. We hadden een huisje in Santa Pola bij Alicante. Een prachtig vissersdorpje. In Spanje maken ze van elke dag een feestje. Er is altijd wel een of andere heilige geboren, of dood gebleven en ten hemel gestegen... dus hupsakee, weer een vrije feestdag! Veel gevestigd, gefietst, in de zon gelegen. Er wordt constant gegeten en heus niet alleen *paella*. Toen konden we ons huisje gelukkig onverwachts voor een schappelijk prijs kwijt en zijn we teruggegaan naar de Lauriergracht. Misschien was de koek wel gewoon op. We waren er toch na zoveel jaren een beetje op uitgekeken. We zijn echt blij dat we terug zijn...’

Hoefsmid

‘Ik ben hier in de Jordaan geboren en getogen. Op de Tweede Rozendwarsstraat boven waar vroeger de nachtwinkel Reitema zat. Ook mijn moeder, mijn oma en mijn overgrootmoeder zijn hier geboren. Op mijn zeventiende, vlak voor ons trouwen, kwam ik op hier op de Lauriergracht te wonen. Het is mijn ouderlijk huis. Vanuit ons huis kan ik zo op de brug kijken. Mijn vader stond altijd op de brug en dan sprak hij met zijn vrienden die langs kwamen. Echt gezellig. Mijn broer woont aan de overkant.

In Spanje miste ik schaduw van de Westertoren. Als ik mijn ogen dicht doe dan ruik ik gewoon weer de hoefsmid in de Elandsstraat die zijn werkplaats had waar nu Loes en Angela van De Haasjes zitten. In de buurt waren toen hele grote families zoals de Pastoors, De Ridders en de Lindemannetjes. ‘Een hele fijne jeugd, ik kan niets anders zeggen, ik mocht altijd alles. Maar soms was er gewoon geen geld meer. Mijn vader werkte bij de Fordfabriek en mijn moeder had een sigarenwinkel in de Tweede Rozendwarsstraat. Mijn opa was sigarenmaker. Mijn andere opa heeft nog aan de Bosbaan gewerkt. Je werd toen tewerkgesteld.

‘Ik ben opgeleid als kleuterleidster maar heb uiteenlopende baantjes gehad. Bij de familie Van Eeghen was ik kindermisje. Was zelfs een poos verzorgster of huishoudelijke hulp bij Hans Gruijters op de Herengracht. En ja, jij gelooft het misschien niet, maar ik was bij de oprichting van D66 met Van Mierlo en politieke kornuiten. Ook Hans Wiegel die toen op de Bloemgracht woonde kwam geregeld langs met een pannetje eten. Gruijters en hij waren goede vrienden. Ik zou er zo een boek over kunnen schrijven... maar dat doe ik niet.

‘De Jordaan is behoorlijk veranderd. Het is allemaal wat achteruitgegaan. Er wordt hier op de gracht ook veel te vaak onderverhuurd, dat heet *shortstay* of *B&B*, of zo iets. Wat ik heel naar vind is dat je zo weinig contact met je burens meer krijgt. Bij Robbie, mijn linker buurman, bleef het televisietoestel heel lang keihard aan staan. De politie erbij, en toen bleek hij helemaal in zijn eentje te zijn overleden. Er is zelfs bij ons op klaarlichte dag ingebroken. Ik kan de buurt niet veranderen, maar toch zou ik nooit hier weg willen. Ik pas me wel aan.

‘Waar ik wel spijt van heb is dat ik mijn ouwe moeder naar het St. Bernardus heb moeten brengen. Ze werd daar helemaal niet goed verzorgd en ze mocht niets buiten de strakke regels om doen. Ze mocht zelfs niet met haar schoonzusters, die er ook woonden, gezellig samen aan een tafel zitten. Ik heb de directie nog wel een brief geschreven maar mijn moeder zei al: ‘Ik leg me erbij neer.’ De volgende dag was ze dood. Ik heb daar veel verdriet van gehad.’

De crux van dit verhaal is natuurlijk de vraag: Wie gaat de bloembakken op brug no. 1986-101 verzorgen en bijhouden? En kan D66 misschien ervoor zorgen dat de brug gewoon omgedoopt wordt tot *het Steintje*? Amsterdam is er voor iedereen, ik ga Felix Rottenberg eens bellen wat hij van dit plannetje vindt.

Onrendabele aula gaat in de verkoop

Onrust rond begraafplaats Vredenhof

Op woensdag 4 juni hebben boze en verontruste bewoners van de Jordaan 1450 handtekeningen overhandigd aan de burgemeester van Amsterdam. Daarmee protesteren zij tegen de plannen van PC Hooft Uitvaartverzorging om de aula van begraafplaats Vredenhof aan de Haarlemmerweg in de verkoop te doen. Als de plannen doorgaan, kunnen daar geen begrafenisplechtigheden meer plaatsvinden.

Wie de website van de uitvaartverzorger bezoekt, begrijpt niets van alle opwinding, want nog steeds biedt PC Hooft hier ‘diverse mogelijkheden voor een graf: een algemeen graf, een eigen graf, familiegraf of urnengraf’. En: ‘Voorafgaand aan de begrafenis is er de mogelijkheid om in het karakteristieke pand een plechtigheid te houden.’ Over de geplande verkoop en functieverandering van de monumentale aula wordt met geen woord gerept, terwijl er met ingang van 1 juli geen plechtigheden meer gehouden kunnen worden.

Via een mededeling achter een der zijramen van de aula werden belangstellenden op de hoogte gebracht van de sluitingsplannen: ‘Per 1 juli zullen er geen aulaplechtigheden meer worden gefaciliteerd op Begraafplaats Vredenhof. Om het begraven op Begraafplaats Vredenhof betaalbaar te houden en continuïteit te borgen, is besloten de aulafunctie op de begraafplaats af te stoten.’

Watergraafsmeer

Na 1 juli kan men er alleen nog terecht om de kist in het graf te laten zakken. Voor een plechtigheid vooraf verwijst de tactvolle uitvaartverzorger naar een alternatief: ‘PC Hooft heeft meerdere locaties in Amsterdam waar

een aulaplechtigheid kan plaatsvinden, waaronder Uitvaartcentrum Watergraafsmeer.’ De uitvaartverzorger ziet het aantal begrafenissen teruglopen en daardoor is de aula onrendabel geworden. Om die reden is het gebouw in de verkoop gezet. De verkoop heeft tot gevolg dat het park eromheen veranderd gaat worden. Daar zullen zelfs een aantal graven voor moeten wijken.

Jordanezen

Vredenhof aan de Haarlemmerweg, in 1897 geopend, is een schepping van de bekende tuinontwerper Leonard Springer. Ook al is er in de loop van de tijd een en ander veranderd, het oorspronkelijke ontwerp is goeddeels bewaard gebleven. Het is een van de mooiste begraafplaatsen van Amsterdam en door zijn ligging dicht bij het centrum zeer in trek bij tal van Amsterdammers. Op Vredenhof hebben talrijke Jordanezen hun laatste rustplaats gevonden. Een gang langs de graven is als een wandeling door de Jordaan, aldus Tiny de Oude, die de handtekeningen aanbod. Johnny Jordaan ligt er begraven, de beroemde accordeonist Johnny Meijer en ook Leo Fuld, de internationaal bekende zanger van het Joodse lied, om er slechts enkelen te noemen.

FOTO MARTIN PLUIMERS

Vredenhof aan de Haarlemmerweg is een van de mooiste begraafplaatsen van Amsterdam. Talloze Jordanezen hebben er hun laatste rustplaats gevonden.

Grote klap

Hoewel het geen zaak van het stadsbestuur is, heeft burgemeester Van der Laan toegezegd te zullen doen wat in zijn vermogen ligt. Ondertussen heeft PvdA-fractievoorzitter Marjolein Moorman schriftelijke vragen gesteld: ‘Deze prachtige aula vervult al 120 jaar een belangrijke functie. Voor veel Amsterdammers zou het eventuele verdwijnen hiervan een grote klap betekenen. Daarom wil ik van het college horen of er nog mogelijkheden zijn de aula te behouden en of nabestaanden hierin zelf een rol kunnen vervullen.’ Als voor iets het spreekwoord ‘De een zijn

dood is de ander zijn brood’ geldt, is dat wel voor de uitvaartbranche. Wat er minder binnenkomt door een teruglopend aantal begrafenissen, zal toch ruimschoots gecompenseerd worden door het toegenomen aantal crematies. Licht hier niet een taak voor de ‘ogen en oren van de buurt’, de bestuurscommissie van stadsdeel Centrum? Dit is toch echt een zaak die veel bewoners van het centrum na aan het hart ligt.

Jan Berns

Twée ‘quackreigers’ aan de Palmgracht

Met twee kwijscheldingen wordt Reijer Jacobsz eigenaar van twee huizen onder één dak aan de zuidzijde van de Palmgracht, op de oosthoek van de Palmdwarsstraat. De eerste is gedateerd 22 december 1653, de tweede 17 januari 1658.

Reijer Jacobsz, een beschuitbakker afkomstig uit het Noord-Hollandse Jisp, noemde zich later Reijer Jacobsz Quack. Op 17 november 1629, toen hij 23 was, was hij in ondertrouw gegaan met de eveneens uit Jisp afkomstige Marretje Jacobs. Na haar overlijden hertrouwde Reijer in 1664 met Elsje Andries. Op 6 mei 1673 wordt hij begraven op het kerkhof van de Noorderkerk. Hij en Marretje Jacobs hadden drie kinderen: Aefje, Jacob en Trijntje. In de boedelbeschrijving, opgesteld na Marretjes overlijden en gedateerd 26 januari 1663, wordt een uitgebreid huizenbezit omschreven.

Vier huizen met achterhuizen en erven, naast elkaar in de Lindenstraat, waar ‘de Quackreiger’ in de gevel staat. Nog eens een huis en erf in de Lindenstraat. Twee huizen met hun erf, naast elkaar op de Palmgracht, op de hoek van de Middelstraat, noordzijde, waar ‘de Quackreiger’ mede in de gevel staat. En dan

nog wat achterhuizen met een houten loods op de Lindengracht, en een achterhuis en erf op de Anjeliërsgracht. Reijer Jacobsz Quack had kennelijk goede zaken gedaan als beschuitbakker. De genoemde twee huizen aan de Palmgracht, waren de voormalige nummers 45 en 47 met elk een gevelsteen met een reiger geflankeerd door twee stenen met ‘Anno’ en ‘1661’. In een latere, door brandschade aangetaste boedelbeschrijving uit 1667 moest het een en ander veranderd worden. Eén van de twee huizen aan de Palmgracht ‘waar de Quackreiger in de gevel staat, het kleinste van de twee’ wordt toegewezen aan Jan Cornelis Roos, weduwnaar van Aefje Reijers, een van de twee dochters van Reijer Jacobsz. Het andere, bredere hoekpand, ook met ‘de Quackreiger’ in de gevel, wordt toebedeeld aan Hendrick Luyten Slecht, gehuwd met Trijntje, ook een dochter van Marretje en Reijer.

Kennelijk waren de panden aan de Palmgracht gebouwd als beleggingsobjecten en was de woning met de beschuitbakkerij gevestigd aan de Lindengracht, want in een scheidingsakte uit 1683 wordt deze expliciet genoemd met de naam ‘s Lands Welvaren’. De beschuitbakkerij bleef daar tot omstreeks 1800 onder dezelfde naam gehandhaafd. In 1794 wordt specifiek van een ‘beschuitbakkerij’ gesproken. De twee panden aan de Palmgracht gaan in de loop van de 18de eeuw via ingewikkelde verervingen en verdelingen regelmatig in andere handen over. Opmerkelijk is, dat in een koop/verkoopakte van 1744 betreffende het smalle pand gesproken wordt als waar ‘de Lepelaar in de gevel staat’. Deze benaming wordt ook nog gebruikt in 1760, daarna heet het ‘het tweede huis van de Dwarsstraat’. Het brede hoekhuis blijft wel met de oude naam aangeduid worden, echter niet als ‘Quackreiger’, maar simpelweg als ‘de Reiger’. Maar in het Precarieregister over 1713 wordt dit pand aangeduid als ‘de Lepelaar’. Verwarrend...

Gevelstenen

Op foto’s van vóór de afbraak in 1936 (Beeld-

STADSARCHIEF AMSTERDAM

De twee panden van Reijer Jacobsz op de hoek van de Palmgracht en de Palmdwarsstraat die in 1936 werden afgebroken. Boven de houten onderpui de gevelstenen.

bank Stadsarchief Amsterdam) zijn het brede hoekhuis (voormalig nr. 47) en het smallere buurhuis (voormalig nr. 45) duidelijk herkenbaar. Boven de hoge houten onderpuien zijn de twee gevelstenen met de Quackreigers en de flankerende jaartalstenen ‘Anno 1661’ te onderscheiden. Beide reigers hebben een gouden kroontje om de nek – waarom...? De ene reiger is gaande voorgesteld, terwijl de andere gewoon staande is afgebeeld. Beide stenen plus de jaartalstenen werden na de afbraak samen met tientallen andere bouwfragmenten opgesteld in de tuin van het Stedelijk Museum. Toenmalig directeur Sandberg vond het maar niks, die ouwe troep in zijn tuin. In 1962 werden de twee reigers, met de andere ‘troep’, overgedragen aan het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap. Op 30 november 1996 kregen op initiatief van de Vereniging Vrienden van Amsterdamse Gevelstenen (VVAG) beide ‘Quackreigers’ een fraaie pek in de nieuwbouw (1979) van architect Theo Bosch op de plaats waar de panden van Reijer Jacobsz hebben gestaan. Vanaf die datum is het adres Palmdwarsstraat 1-11.

De ‘quackreiger’ of de hedendaagse ‘kwak’ is een reigersoort die in Noord-Holland ook ‘nachtreiger’ of ‘schildreiger’ wordt genoemd, of vanwege zijn doordringend gekrijs ook wel ‘nachtraaf’. In vorige eeuwen was de jacht op kwakken populair. Het vlees was smakelijk en

ISLAND BOOKSTORE

Binnen- en buitenlandse kranten
tijdschriften
Nederlandse en vertaalde literatuur
Engelstalige literatuur
Poëzie
Zwangerschap en opvoeding
Kinderboeken
Thrillers en science fiction
Reisboeken en kaarten
Woordenboeken
Mens en maatschappij
Politiek en geschiedenis

OPENINGSTIJDEN

zondag	11.00 - 15.00
maandag	9.00 - 18.30
dinsdag	9.00 - 18.30
woensdag	9.00 - 18.30
donderdag	9.00 - 18.30
vrijdag	9.00 - 18.30
zaterdag	9.00 - 18.00

WESTERSTRAAT 15 1015 LT AMSTERDAM
TEL 020 6389252

info@islandbookstore.nl
www.islandbookstore.nl

Eén van de twee ‘Quackreigers’ aan de gevel van de nieuwbouw op de hoek van de Palmgracht en de Palmdwarsstraat. Ook de jaarstenen ‘Anno’ en ‘1661’ zijn op deze gevel aangebracht.

Scholen in de Planciusbuurt

Zelf gekweekte hyacinten in het gymnastieklokaal

In eerdere afleveringen hebben we gelezen dat er rond 1900 verschillende scholen in onze buurt waren, de christelijke Smalle Padschool, de openbare Armenschool (later 'gebouw de Arend' en nu Plancius Kinderdagverblijf IJsterk), 'School 122', een openbare school der tweede klasse in de Planciusstraat op nummer 22 naast het spoorwegviaduct, en de Planciusschool in de Tweede Breeuwersstraat. Deze aflevering gaat over de Planciusschool, de openbare lagere school aan de Nieuwe Teertuinen 17.

In 1916 moest 'School 122' wijken voor de verdubbeling van de spoorlijn naar Zaandam en Haarlem. In opdracht van de Nederlandse Spoorwegen werden op hetzelfde terrein vier dienstwoningen gebouwd voor het personeel dat de spoorbruggen over de Houtmankade moest bedienen. Zo ontstond de huidige Schiemanstraat, waar die huisjes nog steeds staan. Het verdwijnen van de School 122 was wel problematisch in zo'n kinderrijke buurt, maar voor de NS was het geen probleem om een aanzienlijke financiële bijdrage te leveren voor de bouw van een nieuwe school.

De vierde klas van de Planciusschool in het schooljaar 1954-1955

De plek die men daarbij voor ogen had, was een paar honderd meter verderop op de hoek van de Nieuwe Teertuinen en de Sloterdijkstraat. Daarvoor moesten eerst wel een aantal huizen worden gesloopt. In 1916 werd een splinternieuwe School 122 opgeleverd, naar een ontwerp van de afdeling Publieke Werken van de gemeente. Het moet een prachtige verrijking voor de buurt zijn geweest, zo'n imposant gebouw. Niet veel later stapte Amsterdam af van de schoolnummering en werd School 122 de Bickerschool. De Planciusschool in de Tweede Breeuwersstraat moest eind jaren dertig wijken voor een depot van de Stadsreiniging, maar kennelijk vond men de naam van de school toch bepalend in deze buurt, want niet veel later werd de naam Bickerschool veranderd in Planciusschool. Een in mijn ogen prachtig gebouw in een L-vorm, met op de begane grond drie klaslokalen voor de peuterschool en een gymnastieklokaal. Op de bovenverdiepingen 4 klaslokalen aan de straatkant en haaks daarop nog eens 3 loka-

len verdeeld over twee etages. Zoveel ruimte was wel nodig want in de Planciusbuurt, de Haarlemmer Houttuinen en op de Westelijke Eilanden – en dan met name op het Bickers-eiland – woonden honderden kinderrijke gezinnen. Zij huisden vooral in kleine woningen, vaak twee gezinnen op één verdieping, zodat veel personen in één of twee kamertjes sliepen.

Net na de oorlog moesten de vaders hard werken om het land weer op te bouwen. De moeders waren thuis om de kinderen op te voeden en probeerden financieel de eindjes aan elkaar te knopen. De school was dan voor de kinderen vaak een rustpunt.

Muisstil

Het was 1951 toen ik als jongetje van 6 naar de 'grote school' ging. Ik had al twee jaar op de kleuterschool gezeten, maar daar had ik niet veel meer gezien dan de klassen op de begane grond en de speelplaats. Nu hoorde ik er echt bij, want onze klas was op de eerste verdieping. Meester Bolijn, één van de oprichters van voormalig Wijkcentrum De Gouden Reael, was onze hoofdonderwijzer. Hij gaf les aan de grote jongens en meiden van de zesde klas, en hij leek mij een strenge meester. Onze klas-senjuif was een wat oudere maar zeer aardige dame, mevrouw Prinzhorn. Zij was de weduwe van een Duitse meneer, die tijdens de Tweede Wereldoorlog op zee was verdrongen.

Mevrouw Prinzhorn kon mooie verhalen vertellen. In 1908 als Antje Uittien geboren in het Groningse Loppersum, had zijn al veel van de wereld gezien. Ze had in Nederlands-Indië gewoond en was daar getrouwd. De klas was altijd muisstil als zij gedreven vertelde over de natuur in de tropen. We maakten kennis met zaken waar we nooit van gehoord hadden, zoals rijstvelden, karbouwen, dessa (dorp) en kali (rivier). Met dezelfde gedrevenheid bracht deze klassenjuif ons de beginselen van lezen, schrijven en rekenen bij. Vooral het opzeggen – bijna *zingen* – van de tafels van vermenigvuldiging zorgde ervoor dat die er voorgoed werden ingestampt.

Blinde kaart

In de vierde klas kregen we meester Van de Heijden. Hij was net dertig, dus veel jonger dan onze juf. Een fijne meester die ons met

Mantelzorg-sprekkuur in De Rietvinck

Elke vierde maandag van de maand houdt Markant in De Rietvinck een inloopsprekkuur voor mantelzorgers. U kunt hier van 10.00-12.00 uur terecht bij Harry Cox voor advies en ondersteuning. Hij is vertrouwd met wet- en regelgeving, zoekt zaken uit, biedt emotionele ondersteuning en komt op voor uw persoonlijke belangen. Als dat nodig is, komt hij ook op huisbezoek. Een indicatie of verwijzing is niet nodig. De hulp is gratis.

De Rietvinck, Vinkenstraat 185.

Voor meer informatie of voor een afspraak kunt u contact opnemen met Markant, Centrum voor Mantelzorg, tel. 8868800, info@markant.org of op het inloopsprekkuur zelf, tel. 06-52414751.

IJsterk Wijk-arrangementen

Ook na de zomervakantie komt IJsterk Wijk-arrangementen weer met een programma vol leuke naschoolse activiteiten. Nieuw is, dat u zich nu online kunt inschrijven en betalen via de Kidsactiviteitenplanner. Dus inschrijven wanneer het u uitkomt en geen lange wacht-rijen meer op de inschrijfdagen!

Meer informatie over de activiteiten staat in het nieuwe programmaboekje dat in de week van 25 augustus op de scholen wordt verspreid. Tot ziens bij één van onze naschoolse activiteiten.

Talentmakelaar Wanda Broers
w.broers@ijsterk.nl

STADSARCHIEF AMSTERDAM

De Planciusschool op de hoek van de Nieuwe Teertuinen en de Sloterdijkstraat omstreeks 1940. Voor de bouw van deze school moesten een aantal huizen worden gesloopt.

nieuwe vakken als aardrijkskunde en geschiedenis confronteerde. Ik herinner me nog de 'blinde kaart' van Nederland die tijdens de les werd uitgerold. Dan wees de meester met een stok een rode stip aan en moesten wij zeggen welke plaats dat was. Dat ging, net als het uit het hoofd leren van jaartallen bij geschiedenis, niet iedereen goed af! Ik kon aardig meekomen, dus ik vond dat wel een mooie periode in mijn schooltijd.

Er waren ook andere activiteiten. Ik weet nog dat we in december altijd een hyacintenbol mee haar huis kregen. De bedoeling was dat je die dan thuis zorgvuldig opkweekte en in april werden de resultaten mee naar school genomen. Het gymnastieklokaal werd professioneel omgebouwd tot een kleine Floriade, en wie de mooiste bloemen had kreeg een prijsje. 's Avonds mochten de (groot)ouders komen kijken naar onze zelf gekweekte producten. Als ik nu een hyacint ruik, moet ik nog altijd aan die tentoonstelling denken.

Werkstuk

Alle leerlingen op Amsterdamse lagere scholen vanaf de vierde klas kregen in 1955 een speciale map, uitgegeven door het gemeentebestuur, waarin zij documentatie uit de oorlogsjaren konden stoppen, zoals krantenfoto's, voedselbonnen en persoonsbewijzen. Het was de bedoeling dat je aan de hand van die documentatie een werkstuk maakte ter gelegenheid van de 5de mei 1955, de dag waarop werd gevierd dat er precies tien jaar eerder een eind aan de oorlog kwam. Ik vond het bijzonder dat wij op die manier als kinderen

van 10 jaar een aandenken van de gemeente kregen. Aan de binnenzijde van de map was het stadswapen afgebeeld, en daarbij een beknopte geschiedenis van het wapen.

Die oorlog liep wel als een rode draad door onze jeugd, want we werden er vaak mee geconfronteerd. Vooral op visites en verjaardagen werd vaak alleen over deze donkere periode gesproken, ook al omdat mijn vader en opa in een werkkamp in Duitsland hadden gezeten. Ieder jaar waren er op 4 en 5 mei veel activiteiten waar bijna iedereen aan meedeed, zowel jongeren als ouderen. Zo ook op Bevrijdingsdag 1955, toen onze klas aanwezig moest zijn bij een speciale gebeurtenis in de Schiemanstraat. Het wijkcentrum De Gouden Reael bestond vijf jaar en bood een plaquette aan ter gelegenheid van de 10de Bevrijdingsdag. De gedenksteen werd onthuld door een dappere buurtgenoot, die een hond van de verdrinkingsdood had gered. Het was een bruinmarmeren steen met goudkleurige ingeslepen letters. Helaas is de originele gedenkplaat verdwenen en vervangen door een sobere wandplaats met de tekst:

Ter herinnering aan de
10e Bevrijdingsdag
5.5.1945-5.5.1955

Aan het einde van het schooljaar bleek dat de Planciusschool niet alle leerlingen meer kon herbergen. Daarom moest de vijfde klas verhuizen naar de Hudsonschool in de Roggeveenstraat.

Wim Huissen

Historische gevelreclame aan 'huis met de engel'

Het beeldbepalende pand op de hoek van de Haarlemmerstraat en het Singel, ook wel bekend als 'het huis met de engel' werd in mei volledig gerenoveerd. Tijdens de renovatie maakte ook de Werkgroep Historische Gevelreclames Amsterdam gebruik van de bouwsteiger om de tegeltableaus, het marmerglas en de godin Minerva op het dak te herstellen. De over de gevel verspreide tegeltableaus geven de naam 'Noord Brabant Verzekeringen', 'Waalwijk' en het stichtingsjaar '1843' aan.

De godin Minerva, die inderdaad vleugels heeft en daarom wel wat op een engel lijkt, staat fier op de wereldbol, helemaal aan de top van de gevel. Haar vleugels zijn nu weer met bladgoud versierd en ze heeft haar oorspronkelijke kleuren terug. Het marmerglas aan een erker op de eerste etage, dat ernstig vervaagd en beschadigd was, heeft een opknapbeurt ondergaan. De letters zijn weer goed leesbaar.

Edward Schenk, Werkgroep
Historische Gevelreclames Amsterdam

FOTO'S MARTIN PLUIJMS

Kleine reorganisatie bij het Wijkcentrum

In de loop van vorig jaar werd duidelijk dat het IJsterk menens was met het beëindigen van de samenwerking Huis van de Buurt. Ook het stadsdeel wilde wat anders: *sociale wijkteams*, waarin meerdere welzijnsorganisaties nauw samenwerken.

Inmiddels participeert ons wijkcentrum actief in de door het stadsdeel verlangde nieuwe werkwijze. Als gevolg van deze ontwikkelingen heeft het bestuur eind vorig jaar een bescheiden reorganisatieplan gemaakt om de organisatorische consequenties op te vangen. De functie coördinator Huis van de Buurt is komen te vervallen. Een nieuwe, kleinere functie is gecreëerd, die van teamleider van het

wijkcentrum. Dit alles heeft als consequentie gehad dat de coördinator Huis van de Buurt Carolien Satink per 1 mei jl. is vertrokken. Het bestuur dankt haar hartelijk voor alles wat zij in de afgelopen jaren tot stand heeft gebracht.

Nu zijn we weer een stap verder. Per 15 mei is de nieuwe teamleider aangetreden: Martin Spee. Wij zijn erg blij dat we zo snel een zo ervaren medewerker hebben kunnen aanstellen. Op pagina 3 van deze krant stelt de nieuwe teamleider zich aan u voor.

*Namens het bestuur
Leny van Vliet-Smit, voorzitter*

Kennismakingsborrel op Noorderspeeltuin

Op vrijdag 27 juni van 16.00 tot 17.30 uur is er een *Voor Elkaar in de Buurt-borrel* in het gebouw van de vereniging Noorderspeeltuin. Aanmelden is niet nodig.

Met deze buurtborrel willen we deelnemers aan de website *voorelkaarindebuurt* de mogelijkheid bieden om elkaar te ontmoeten. Ook mensen die nog niet deelnemen aan deze buurtmarktplaats zijn natuurlijk van

harte welkom. Tweede Lindendwarsstraat 10. Voor meer informatie kunt u terecht bij Frank Groot of Suzanne Hakkenberg van het wijkcentrum, tel. 7192371

Op de site www.voorelkaarindebuurt.eu verschijnen wekelijks nieuwe advertenties van buurtbewoners die iets te bieden hebben of naar iets op zoek zijn. Bijvoorbeeld: kattenopas aangeboden, hulp voor in de tuin gezocht, aanbod naaklusjes, hulp bij een boorklusje, etc. Op deze website vindt u ook gevarieerd aanbod van buurtactiviteiten.

Daarnaast is er de facebookpagina: www.facebook.com/voorelkaarindebuurt en starten we binnenkort met een digitale nieuwsbrief. U kunt zich hiervoor aanmelden bij Suzanne Hakkenberg, suzanne@jordaangoudenreael.nl

Suzanne Hakkenberg

Natuureducatie

Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael organiseert meerdere activiteiten met betrekking tot tuinen en groeneducatie. Het kan gaan over een tuinonderhoud- of snoeicursus, een uitstapje (met gids) naar een park, of een natuureducatiefilm. Wij zijn op zoek naar buurtbewoners die het leuk vinden om dit soort groenactiviteiten te bedenken, op te zetten of te ondersteunen.

Heeft u affiniteit met natuur en natuureducatie, heeft u een specifiek talent voor organisatie, loopt u rond met leuke ideeën die u graag verder uitgewerkt zou willen zien? Kunt u mensen motiveren om een clubje te vormen? Of heeft u een zelfbeheerproject, maar mist u de benodigde kennis om uw tuin tot een succes te maken? Laat het ons weten! Bij voldoende animo zetten we een cursus op. Voor deze activiteiten is een budget beschikbaar, de hoogte daarvan is bespreekbaar. Neem vrijblijvend contact op om uw idee(en) voor te leggen of om gewoon eens van gedachten te wisselen.

*Kees Kramer, opbouwwerker groen
tel. 7192371, kees@jordaangoudenreael.nl*

Excursie stadsnatuur in de Jordaan

De binnenstad van Amsterdam is rijk aan natuur, maar bijna niemand weet dat. Op zondag 17 augustus organiseert het Instituut voor Natuureducatie en Duurzaamheid een excursie door de stadsnatuur van de Jordaan. Start: 14.00 uur op de hoek van Westerstraat en Prinsengracht (bij de Noordermarkt). Ontmoetingen met wilde planten in hun eigen omgeving, met vogels, waterwild, stadskloven, ravijnen en rivieren. De wandeling duurt anderhalf uur.

*Kosten: vrijwillige bijdrage.
Informatie: Arend Wakker, tel. 020-4191412, info.openoog@tele2.nl*

FOTO: BEELDBANK WJKCENTRUM

Watertuin in Prinsengracht

Op een stralende morgen in juni werden door een groep vrijwilligers vier vloten in ontvangst genomen en ingeplant. De watertuin in de Prinsengracht ter hoogte van de Elandsgracht ligt er nu weer als nieuw bij!

Rob Versluys

Keuring rijbewijs in Claverhuis

Met ingang van juli kunnen buurtbewoners van 75 jaar en ouder voortaan twee keer per maand terecht in het Claverhuis voor een medische rijbewijskeuring. De keuringen vinden plaats op elke eerste en derde maandag van de maand. De komende keuringsdata zijn 7 en 21 juli. Uw arts is C. Carlier.

Meenemen naar de keuring

Eigen verklaring voor de gemeente waarvan de voorzijde door u is ingevuld, rijbewijs als legitimatie, medicijnlijst, een potje met een beetje urine, bril voor in de auto (bij lenzen de sterkte hiervan noteren).

De keuringskosten voor een gewoon rijbewijs (B/E) zijn 37,50 euro. De kosten van een keuring voor een groot rijbewijs (C/D/E) zijn 45,00 euro (alleen voor 75-plussers). Graag contant betalen.

U kunt zich opgeven via de receptie van het Claverhuis, tel. 6248353, Elandsgracht 70

Spreekuur Sooj

In de SOOJ is er een tweewekelijks spreekuur op maandag van 11.30 tot 12.30 uur. U kunt dan terecht bij Suzanne Hakkenberg met vragen over de buurt, activiteiten in de buurt en over buurtmarktplaats *Voor elkaar in de Buurt*, waarop vraag en aanbod worden samengebracht van diensten die buurtbewoners met gesloten beurs voor elkaar willen doen. Het eerste spreekuur na de zomervakantie wordt gehouden op maandag 21 augustus.

Sooj, Tichelstraat 50.

'Groene pagina' op Facebook

Sinds kort is er een Facebookpagina voor alles op het gebied van groen, natuur en milieu, speciaal voor en door bewoners van de Jordaan en de Gouden Reael.

Op deze pagina kunnen die bewoners foto's plaatsen van hun 'eigen trots', groenactiviteiten aankondigen, of interesses delen op het gebied van groen. Hier kunnen ook planten en zaden worden geruild of weggegeven.

*Neem een kijkje op:
www.facebook.com/groups/degroenejordaangoudenreael*

Spreekuur Pluspunt is verhuisd

Het tweewekelijks spreekuur, dat het Sociaal Wijkteam in woonzorgcentrum De Rietvinck hield, is vervallen. Nu houdt het wijkteam wekelijks het spreekuur Pluspunt in jongerencentrum Reel.

Iedereen kan elke hier elke donderdag van 10.30 tot 12.30 uur terecht om een antwoord te vinden op administratieve of financiële vragen, bijgestaan door professionals en vrijwilligers. Jongerencentrum Reel is gevestigd aan Tussen de Bogen 16.

Vrijwilliger conversatielessen Nederlands

Wij zoeken een vrouwelijke vrijwilliger die conversatielessen Nederlands wil geven aan vrouwen van Turkse afkomst. Het is de bedoeling dat de lessen vanaf 1 september elke maandag plaatsvinden van 10.30-12.00 uur, op de eerste etage van de Fatih Moskee, Rozengracht 146.

Bent u geïnteresseerd, neem dan contact op met Sevim Saruhan, tel. 06-34881830, e-mail: s.saruhan@ijsterk.nl

stimuleert, ontwikkelt & verbindt mensen

kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, scholen & educatie, opvoeding & ontwikkeling, speeltuinen & buitenspeelclubs, peuterspeelzalen & voorscholen, actief burgerschap & participatie, buurt-, tiener- & jongerencentra

www.ijsterk.nl 020 5210200

Activiteiten volwassenen in Jongerencentrum Reel

Sinds kort zijn er in Jongerencentrum Reel aan het Hendrik Jonkerplein ook activiteiten voor volwassenen. Elke maandag kunt u hier met buurtgenoten *creatief handwerken*, *verse soep* eten en deelnemen aan de *Seniorensoos 55+*.

Op de woensdag is er inloop *Voor elkaar in de Buurt*, het websiteproject van het Wijkcentrum waar u onder meer vraag en aanbod op deze digitale buurtmarktplaats kunt laten zetten. Elke donderdag kunt u terecht bij *Pluspunt* voor advies en hulp bij al uw 'papierzaken', zoals een brief schrijven, formulier invullen, bellen naar een instantie. Op de vrijdagden kunt u hulp krijgen bij het ordenen van uw administratie.

Maandag 10.30-12.30 uur *Creatief handwerken* (deelname 1 euro). Van 12.30 tot 13.00 uur *Versé Soep* (1 euro per kom) en 14.00 tot 16.00 uur *Seniorensoos 55+* (deelname 2,50 euro).

Woensdag 11.00-14.00 uur *Voor elkaar in de Buurt*, donderdag 10.30-12.30 uur *Pluspunt* en vrijdag 10.00-12.00 uur *Sorteergroep*.

Jongerencentrum Reel, Tussen de Bogen 16 (bij het Hendrik Jonkerplein). Voor vragen kunt u contact opnemen met Sevim Saruhan, tel. 6248353 / 06-34881830, Jan Hendriks, tel. 5573338 (9.00-11.00 uur) of Frank Groot, tel. 7192371 (11.00-15.00 uur).

Bioscopen op Haarlemmerdijk en Haarlemmerstraat

Actiefilms, blockbusters, arthouse en porno

The Movies aan de Haarlemmerdijk is de oudste nog in gebruik zijnde bioscoop in Amsterdam. Het theatercomplex, gevestigd aan de rand van de Jordaan, werd in 1912 opgericht onder de naam Bioscoop Tavenu. Twee jaar later werd die naam gewijzigd in Cinema Hollandia.

Tot de Tweede Wereldoorlog fungeerde Cinema Hollandia als buurtcinema. Nieuwe speel-films werden eerst vertoond in de grote bioscopen van de stad, daarna bleven ze draaien in de kleine zaaltjes van de vele buurtbioscopen. Na de oorlog bracht Hollandia vooral actiefilms. In de jaren zestig, toen veel buurtbioscopen ten onder gingen, wist deze bioscoop te overleven.

'Klein Tuschinski'

In 1971 werd het theater verkocht aan Pieter Goedings. Deze wilde de naam van de cinema aanvankelijk veranderen in 'Piccadilly', maar koos uiteindelijk voor 'The Movies'. In het programma verlegde hij het accent van actiefilms naar kwalitatief betere films. Het art deco-interieur bleef echter behouden, waardoor de bioscoop al spoedig de bijnaam *klein Tuschinski* kreeg.

De zaken liepen goed. Na enkele jaren wist de nieuwe eigenaar de naastgelegen panden

aan te kopen, zodat er drie extra zalen toegevoegd konden worden. In de foyer kwam een bar. In 1989 verkocht Goedings de bioscoop aan enkele beleggers, onder wie Roeland Kerbosch. Die kocht na een paar maanden de anderen uit en haalde Matthijs van Heijningen binnen als mede-eigenaar. Het theater werd uitgebreid met een vierde zaal en een restaurant. Matthijs van Heijningen verliet The Movies in 1997.

In oktober van dat jaar verkocht Roeland Kerbosch de bioscoop aan een groep vastgoedbeleggers. De exploitatie kwam in handen van Kadir Selçuk, tot dusver directeur van de Rotterdamse bioscoop Lantaren/Venster. Jarenlang draaide The Movies op nachtfilms die in de vrijdag- en zaterdagavond werden vertoond. In één van de zalen heeft ongeveer acht jaar lang *A Clockwork Orange* (1971) van Stanley Kubrick als vaste nachtfilm gedraaid. Nadat in Groot-Brittannië een aantal misdrijven waren

STADSARCHIEF AMSTERDAM

Bioscoop Rex aan Haarlemmerstraat 27-29

gepleegd waarvan de daders beweerden geïnspireerd te zijn door *A Clockwork Orange*, hield Kubrick de distributie van de film in Engeland tegen. The Movies bleef de onverkorte versie als vaste nachtfilm vertonen, totdat de film ook in het Verenigd Koninkrijk legaal vertoond mocht worden.

In het zeventiende-eeuwse bioscoop pand bevindt zich ook een restaurant. Het is niettemin een theater met een bescheiden omvang. Er zijn vier zalen met in totaal 400 stoelen. De programmering houdt het midden tussen de *blockbusters* en de kunstzinnige *arthouse*-films.

Humoristische voordrachten

Het Apollo Theater was een bioscoop op Haarlemmerdijk 82. Het werd geopend op 25 februari 1911 en sloot definitief op 8 november 1964. Het theater had een capaciteit van 400 zitplaatsen. Het was een bioscoop voor de gewone man en trok toeschouwers uit de naastgelegen Jordaan en de Westelijke Eilanden. In *Het Nieuws van den Dag* van 24 januari 1912 was te lezen:

'Het Apollo-Theater op de Haarlemmerdijk blijkt in deze buurt, waar in den geheelen om-

trek geen publieke gemakkelijkheden zijn, alle reden van bestaan te hebben. Het is in de praktijk ingerichte zaal met een hangende galerij voor het damesorkest onder leiding van jufvrouw Rentmeester, avond aan avond stampvol. Er worden goede bioscope-vertoningen gegeven. De heer Lucien, een coupletzanger, met warm, aangenaam geluid, zingt er en de heer Henri Orvan vergast er de menigte op humoristische voordrachten. Als de directie blijft zorgen, dat de bioscope-vertoningen niet zondigen tegen den goeden smaak en de te zingen coupletten niet door de platheid ont-sierd worden, heeft hare onderneming een goede toekomst.'

Parisien

Van 1912 tot 1989 bevond zich in de Haarlemmerstraat op nummer 39 de bioscoop Scala, die later 'Rex' heette en weer later 'Parisien'. In 1912 begon eigenaar Gerrit Tjepkema het theatertje met honderdvijftig stoelen. In 1922 werd een nieuw theater met duizend stoelen gebouwd. Tien jaar later werd Scala overgenomen door Cinema Royal N.V. met Jan Biasman als directeur.

In 1936 neemt de Rus Aron Chermoeck de zaak over, vermindert het aantal stoelen tot 730 en verandert de naam in Rex Theater. Na zijn dood in 1939 kwam het in handen van zijn zoon E. Chermoeck. Omdat Chermoeck joods was, werd zijn theater in de Tweede Wereldoorlog onteigend. In de verdere oorlogsjaren werd het beheerd door de Holland-Twente Bioscooponderneming.

In 1945 namen E. Chermoeck en de weduwe Bascha-Chermoeck de directie weer over. Pas in 1951 kreeg Chermoeck alles weer in eigendom. Tot de bioscoop in 1970 werd overgenomen door Bastiaan van Helden. Die bracht het aantal stoelen terug tot 536. In 1987 nam de directie van het Parisien Theater de exploitatie over en draaide er tot 1989 voornamelijk pornofilms. Het theater werd in 1992 gesloopt. Ondergetekende ging rond 1936 regelmatig met zijn ouders naar de voorstellingen in dit theater. Er werden toen altijd twee hoofd-films gedraaid, zodat je op één avond vier uur lang van film kon genieten.

Bram Huyser

Bioscoop Apollo op Haarlemmerdijk 82-90

Cinema Hollandia op Haarlemmerdijk 161-169

Filmfestival op Stenen Hoofd

Pluk de Nacht bestaat 11 jaar! De organisatie werd in 2003 opgericht door een groepje vrienden met een grote liefde voor film. Hun doel was – en is nog steeds – om zoveel mogelijk mensen te laten genieten van films die niet in Nederland zijn uitgebracht of maar een klein publiek hebben bereikt. *Pluk de Nacht* vindt plaats op het Stenen Hoofd, een pier in het voormalige havengebied van Amsterdam.

Ontmoetingsplaats

Pluk de Nacht is uitgegroeid tot een bijzondere ontmoetingsplaats waarbij de vertoning van niet eerder uitgebrachte films vermengd wordt met kunst- en nieuwe media projecten, eten, drinken en feestjes. Pluk de Nacht biedt veel jonge kunstenaars een podium zodat er buiten de films om nog heel veel meer op het festival te beleven is.

Openlucht filmfestival *Pluk de Nacht*, 3 t/m 13 juli op de pier Het Stenen Hoofd aan de Westerdoksdijk, toegang vrij. Er is geen parkeerplaats op het festivalterrein.

Ziet u het niet meer zitten?

Hebt u problemen, verdriet, levensvragen?

Mist u een luisterend oor of begrip voor uw situatie?

Bel dan eens met evangelist J. Krijgsman.

Op woensdagen tussen 11.45 en 12.30 uur.

Voor een vertrouwd, eerlijk en anoniem adviesgesprek.

Samen zoeken we naar een oplossing.

Tel. 020 – 622 77 42

www.bijsimondelooier.nl

FOTO'S MARTIN PLUIJERS

Samenwerken voor een frisse en vrolijke buurt

Klein festival op Hollandse Tuin

Wat drie jaar geleden begon als een afsluitend feest na een ingrijpende renovatie, is uitgegroeid tot een jaarlijks terugkerend klein festival van en voor de bewoners rond de Hollandse Tuin op Bickerseiland. Zondag 25 mei was het weer zover. Op de brede kade aan het Westerdok kon jong en oud bij prachtig weer genieten van de Bickelse zangtalenten Myra en Jos, de hapjes van Trudy, Jeu de Boules met verse eieren, en nog veel meer.

'Dit kleinschalige feest is vooral bedoeld als uitnodiging om kennis te maken en samen te werken om de buurt fris en vrolijk te hou-

den. Organiseren, feestvieren, opruimen, we doen alles samen', zegt medewerkster Agnes. Ook dit jaar slaagde de organisatie erin aan de Hollandse Tuin een klein maar fijn festivalterrein in te richten, afgebakend door een pannenkoektent, een springkussen en een podiumwagen.

Dankzij de brede, trapsgewijze indeling van de kade is er altijd voldoende dans- en zitruimte bij de verrassende en gevarieerde optredens. Men kon genieten van *local heroes* als jazz-zangeres Myra en klassiek zangeres Jos, maar ook van het koor van Karin de Vries, de band van Gijs, de zang van Okke en, als klap op de vuurpijl, de Fanfare van de Eerste Liefdesnacht. Alle reden voor een nieuw Bickels buurtfeest in 2015!

Naast de vele vrijwilligers wil Agnes namens de organisatie ook eetcafé 't Blauwhoofd nadrukkelijk bedanken voor de sponsoring, samen met The Movies, Fleurmonde, Slagerij Pouw, Koffiehuis 't Zonnetje, De Key, Kaasland, Albert Heijn en Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael.

Martin Pluijers

Cultuur agenda

Informatie voor de Cultuuragenda kunt u mailen naar: krant@jordaangoudenreael.nl. U kunt de cultuuragenda ook vinden op: www.amsterdamwebkrant.nl. De agenda wordt samengesteld door Hans Sizoo.

MUZIEK

Werkgroep Kunst & Cultuur presenteert Hofjes en Pleinconcerten:

Zo 29 juni 15.00 u: Looiershof, Passeerdersstraat 16, Oratoriumkoor van de Amsterdamse Bachvereniging o.l.v. Alina Sokolova, werken van Bach, Mozart, Rossini en Bruckner. Toegang gratis.
Zo 13 juli 15.00 u: Madelievenplein/Anjeliersstraat, De Benonies, zang en orkest, Italiaans repertoire. Toegang gratis.
Zo 27 juli 15.00 u: Rozenhofje, Rozengracht 147-181, Laurens Moreno Quartet, zigeuner-muziek uit Hongarije, Rusland en Roemenië. Toegang gratis.
Zo 10 aug 15.00 u: Concordiahof, Westerstraat 221-289, Blazerstrio Dividivi3, fluit, hobo en klarinet, vnl. klassiek repertoire.
Za 23 aug 14.00 u: Noorderkerk, Noordermarkt, 'Muziek buiten de concert-zaal', kamermuziek, o.a. Jeroen Sarphati, piano, Myrthe Helder, viool, Leonard Besseling, cello, en evt. tenor Morschi Franz. Toegang gratis.
Noorderkerk, Noordermarkt, tel 6204415
Alle concerten vinden plaats op zaterdagmid-dag 14.00 tot ca. 15.00 uur. Toegangsprijzen voor de concerten vindt u op www.noorderkerkconcerten.nl.
Za 20 sept: 'In de ban van Zang', feestelijk openingsconcert van het seizoen 2014-2015, met Johannette Zomer, zang en Piet Jan Beelder, klavecimbel, werken van Purcell, Vivaldi en Bach.
Pianola Museum, Westerstraat 106, tel. 6279624
Do 26 juni 20.30 u: 'Tango por pianola', cd-presentatie
Vrij 27 juni 20.30 u: Barrelhouse Blues & Boogie Woogie
Zo 29 juni 12.00 u: Koffieconcert

THEATER

Jeugdtheater de Krakeling, Nieuwe Passeerdersstraat 1, tel. 6245123
Het Perron, Egelantiersstraat 130, tel. 3307035
Di 24 juni 21.00 u: Jan Beuving & Daan van Eijk (uitverkocht)
Wo 25 juni 21.00 u: 'Johnny ontmoet Shaffy', met Martin Spee en Hanneke van den Biggelaar
Do 26 juni 21.00 u: Syb van der Ploeg & Gé Reinders, 't Versjil is oeral geliek', liedprogramma
Ma 30 juni 21.00 u: En Vrac (De Binnenkomer), het betere Nederlandse lied
Za 4 juli 21.00 u: Leonie Thielemans, vocaal, jazz/fusion
De Roode Bioscoop, Haarlemmerplein 7, tel. 6257500
Di 24 juni, 21.00 u: Helen en Yvonne, De Levende Jukebox
Wo 25 en do 26 juni 20.30 u: Trio Wolfert Brederode, met Gulli Gudmundsson, bas, en Jasper van Hulten, drums
Zo 21 sept 15.00 en 20.30 u: Bonnie Prince Billy (uitverkocht)

MUSEA e.d.

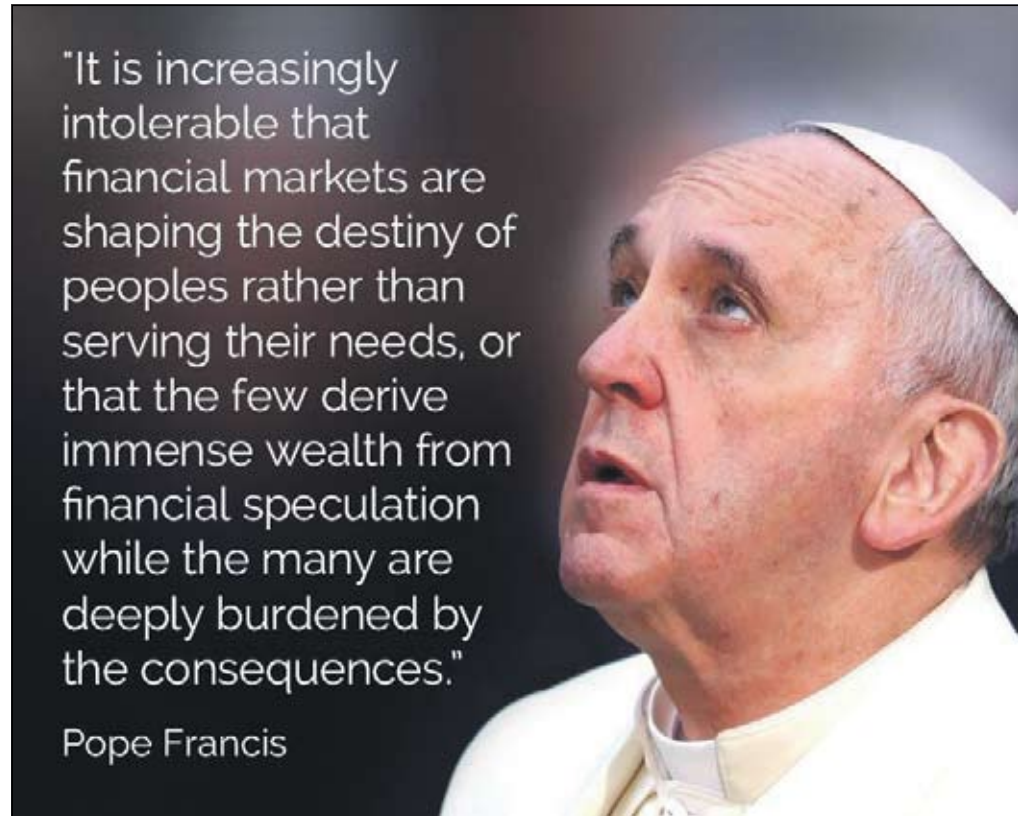
Bibliotheca Philosophica Hermetica, Bloemstraat 15, tijdelijk gesloten
Fotogram, Korte Prinsengracht 33, open ma t/m do 11-22 u, vrij, za: 11-16.30 uur
Jordaangoudmuseum, tentoonstelling De Jordaancultuur in woonzorgcentrum De Rietvinck, Vinkenstraat 185, www.jordaangoudmuseum.nl
KunstKerk, Kunstexposities en -projecten, Prinseneiland 89, Amsterdam
Pianola Museum zie muziek
Theo Thijssen Museum, 1e Leliedwarsstraat 16, do t/m zo 12.00-17.00 uur
SM Bureau Amsterdam, Rozenstraat 59, di t/m zo 11-17 u, 12 juli - 31 aug: Uli Westphal
Woonbootmuseum, Prinsengracht t.o. 296, www.woonbootmuseum.nl

GALERIEËN

De meeste galerieën zijn geopend van woensdag t/m zaterdag en de eerste zondag van de maand tussen 13.00 uur en 18.00 uur.

Jordaan & GoudenReael

Amphora Art, Vinkenstraat 71
Appels Gallery, Brouwersgracht 151
Galerie Bart, Elandsgracht 16, tot 28 juni: Isabelle Wenzel & Sara Glahn, fotografie, film en installatie
Suzanne Biederberg, 1e Egelantiersdwarsstr 1
Eduard Planting, 1e Bloemdwarsstraat 2 links, tot 21 juni: Didi van der Hoek, onderwater-fotografie, 28 juni - 2 aug: Dirk de Herder, 'A suitcase full of dreams'
Ellen de Bruijne Projects, Rozengracht 207a, tot 21 juni: L.A. Raeven, 'Mindless Living', 28 juni - 2 aug: George Korsmit
Galerie Fontana, Lauriergracht 11, tot 28 juni: Robert Polidori, fotografie, renovatie Château de Versailles
Gallery238, Brouwersgracht 238
Van Gelder, Planciusstraat 9 B, tot 25 juni: François Dey en Christoph Westermeier, 28 juni - 3 aug: groepstent. en Ruchama Noorda
Annet Gelink Gallery, Laurierstraat 187-189, tot 12 juli: Antonis Pittas, Maria Barnas
Gist, Bloemgracht 82
Go Gallery, Prinsengracht 64
Ten Haaf Projects, Laurierstraat 248, 28 juni - 31 juli: Groepstent. met internationale kunstenaars
Galerie Hooffzaak, Haarlemmerdijk 54, 4-27 juli: Nanda Lowitz, 'Watery Work'
Kers Gallery, Lindengracht 148
Koppelaar's Kunsthuiskamer, Touwslagerstraat 29, za/zo Amsterdamse stadsgezichten
Rob Koudijs, Elandsgracht 12, tot 2 aug: Ralph Bakker, 'Pattern Magic', front room: Eunmi Chun. 'Precious Beasts - Blooming'
Life the Gallery Amsterdam, tot 2 aug: Jacques Renoir & Ramon Otting
Martin van Zomeren, Prinsengracht 276 hs, tot 28 juni: groepstent.
My Own Choice, Bloemgracht 136, kunst en kunstnijverheid uit Zuid-Afrika
Movie Ink, Palmdwarsstraat 40
Galerie Moon, Grote Bickersstraat 71, tot eind juli: Anja Eliasson, 'Psychiatrie', cartoons
Onrust, Planciusstraat 7
Atelier Oosterbosch, Vinkenstraat 154 hs
Ornis A. Gallery, Hazenstraat 11
Galerie Gabriel Rolt, Elandsgracht 34, tot 2 aug: zomeropstelling
Rento Brattinga / galerie, Lauriergracht 80, tot 5 juli: Bonnie Séverien
Ron Mandos, Prinsengracht 282, 26 juni - 28 juli: Renie Spoelstra en Renato Nicolodi, 2-30 aug: beste eindexamens
Stigter Van Doesburg, Elandsstraat 90, 28 juni - 26 juli: zomertent.
Tegenboschvanvreden, Bloemgracht 57, 3-19 juli: kunstenaars van de galerie
Torch, Lauriergracht 94, 5 juli - 9 aug: Suzan Kolen, Nikki Koole en Pinar & Viola
Ververs Gallery, Hazenstraat 54
VZL/Contemporary Art, Brouwersgracht 161, locatie Oostelijke Handelskade 1003, 7-30 juli: Raymond Cuijpers
Fons Welters, Bloemstraat 140, tot 19 juli: Sven Kroner, 'I'm just a dream'
Witteveen V.A.C. Konijnenstraat 16a, tot 12 juli: groepstent. schilderijen
Witzenhausen Gallery, Hazenstraat 69
Galerie Wouter van Leeuwen, Hazenstraat 27, 28 juni - 26 juli: Asako Narahashi en Gerry Johansson
WM Gallery, Elandsgracht 35

Buurtspreekuren

*Receptie Claverhuis
Elandsgracht 70,
tel 6248353
ma t/m vrij van
9.00-22.00 uur
www.ijsterk.nl*

Wijkcentrum Jordaan & Gouden Reael

Voor informatie, advies en ondersteuning buurtactiviteiten, Elandsgracht 70, ma t/m vrij 11-17 uur, tel. 7192371. info@jordaangoudenreael.nl www.jordaangoudenreael.nl

Wijksteunpunt Wonen Centrum

Voor informatie en advies over huren/wonen. Woonspreekuur Elandsgracht 70, elke werkdag 14-16 uur en di 19-20 uur, tel. 6258569. centrum@wswonen.nl, www.wswonen.nl

Huurteam Binnenstad

Voor controle huurprijs en onderhoudsklachten. Werkt via afspraak. Telefonisch spreekuur 10-11 uur tel. 4205835 (behalve woensdag) Elandsgracht 70 centrum@wswonen.nl, www.wswonen.nl

Huurdersvereniging Centrum

tel. 6258569, info@huurdersverenigingcentrum.nl www.huurdersverenigingcentrum.nl

Sociaal Loket Centrum

Voor informatie en advies over welzijn, zorg en wonen, taalcursussen, inburgering, ondersteuning mantelzorg, en bij hinder van of zorgen over uw bureu. Telefonisch spreekuur 9-17 uur, tel. 2564800 Inloopspreekuur di 13-17 uur, Elandsgracht 70 Spreekuur in de Stopera, ma, di, wo, vrij 8.30-15.00 uur, do 13.00-19.00 uur.

Centram

Voor problemen bij relaties, met instanties, ouder worden, geld, wonen, zorg en werk. Telefonisch spreekuur tel. 5573338, ma t/m vrij van 9.00-11.00 uur.

Inloopspreekuur Pluspunt

Voor advies en ondersteuning bij het ordenen van financiën en administratie, aanvraag voorzieningen of betalingsachterstanden, elke dinsdag 14.00 tot 16.00 uur, Claverhuis, Elandsgracht 70

Zoekertjes

In de rubriek Zoekertjes kunt u als particulier/stichting een advertentie plaatsen. Uw tekst moet uiterlijk 25 augustus bij de redactie zijn. Zoekertjes tot 150 tekens € 7,- (incl. spaties en leestekens). Tot 250 tekens € 12,-. Tot 500 tekens € 23,-. Betaling graag vooraf bij de redactie, Claverhuis, Elandsgracht 70.

Shirley Hessels, gediplomeerd ziekenverzorgster helpt u graag indien u zorg nodig heeft! Voor informatie kunt u bellen naar 06-22761110, www.maatwerkzorg.nl

Nieuwe cursus Spaans in Claverhuis start eind sept 2014. Info: www.spaansspaans.nl

THE WORK VAN BYRON KATIE in de Jordaan (Tussen de Bogen). Workshops, sessies en jaartrainingen door een ervaren, gecertificeerde begeleider. Info: Aafke Heuvink, 06-21870535, www.living-heart.nl

Gratis juridisch inloopspreekuur

Pontius Advocaten B.V. houdt elke dag van 14.00-16.00 uur een gratis spreekuur voor ondernemers en particulieren. Westerdoksdijk 1, tel. 4212145, hulp@pontius.nl

Burenhulp Jordaan en Gouden Reael

Voor hulp bij boodschappen, hond uitlaten, dokters-ziekenhuisbezoek, steun bij verhuizing naar verzorgingshuis, vriendschappelijk huisbezoek, lichte tuinwerkzaamheden (evt. snoeien), hulp bij computervragen thuis of in het buurthuis en wandelen met buurtbewoners die alleen niet meer op straat komen. Burenhulp (langdurig of tijdelijk), José Kersten, tel. 5573300 (Centram), jose.kersten@centram.nl

Blue Huiselijk Geweld

Voor wie te maken heeft met huiselijk geweld en behoefte heeft aan een luisterend oor. Voor wie verdere hulp wil, wordt bemiddeld met de hulpverlening. Voor een afspraak met een vertrouwenspersoon, tel. 5573338, e-mail: blue@centram.nl, www.centram.nl

BeterBuren Amsterdam

Voor hulp bij conflicten tussen bureu en buurtgenoten, tel. 6891859, info@beterburen.nl, www.beterburen.nl

POLITIE Politie: alarm (spoed) 112
Politie algemeen: tel. 0900 8844

06-nummers alleen tijdens kantooruren!

Jordaan-Zuid

Max Engeland, 06-51308685 en Dayenne Venema, 06-22217004 jordaan Zuid@amsterdam.politie.nl

Jordaan-Midden

Hans van Lent, 06-53143495 hans.van.lent@amsterdam.politie.nl

Jordaan-Noord

Tom Onderwater, 06-22914992 tom.onderwater@amsterdam.politie.nl

Westelijke grachtengordel

Piet Zwaneveld, 06-53346963 piet.zwaneveld@amsterdam.politie.nl

Haarlemmerdijk e.o

Peter Noot, 06-22384969 peter.noot@amsterdam.politie.nl

Haarlemmerstraat e.o.

José Andrade, 06- 51413882 jose.andrade@amsterdam.politie.nl

Westelijke Eilanden

Richard Hoogenboom, 06-53346937 richard.hoogenboom@amsterdam.politie.nl

Westerdokselaand

Petra Goldstein, 06-51809180 petra.goldstein@amsterdam.politie.nl

Uitgave van het wijkcentrum

Jordaan & GoudenReael

Oplage 21.500, gratis huis aan huis bezorgd, 6 x per jaar. Het verspreidingsgebied wordt omsloten door het water van Prinsengracht, Leidsegracht, Singelgracht, Westerkanaal, Zoutkeetsgracht, IJ, Westertoegang, Westerdokseiland, Singel en Brouwersgracht.

Bezorgklachten

krant@jordaangoudenreael.nl

Kopij/advertenties

Deadline: 25 augustus 2014

Redactieadres

Buurtkrant Jordaan&GoudenReael
Elandsgracht 70, 1016 TX Amsterdam
tel. 7192371, 06-34188841
krant@jordaangoudenreael.nl
www.amsterdamwebkrant.nl

Redactie Jordaan&GoudenReael

Anneke van de Meene
Jan Berns, Nico Goebert
Raymond Baan (eindredactie)
Productie Astrid Brand

Medewerkers

Ellie Pronk, Hans Sizoo, Martin Pluimers, Rob Malasch, Wim Huissen

Vormgeving

Jan Nanne

Druk

Rodi Media, Broek op Langedijk

De volgende Jordaan&GoudenReael verschijnt 16 september 2014